

RAPORT Z WIZYTACJI

(profil praktyczny)

dokonanej w dniach 29-30 maja 2017 r. na kierunku

lekarsko-dentystycznym

prowadzonym

na Wydziale Lekarskim z Oddziałem Stomatologii i Oddziałem

Nauczania w Języku Angielskim

Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku

Warszawa, 2017

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	5
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej.....	5
1.2. Informacja o procesie oceny	5
2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku	7
3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej	8
4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej.....	9
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni.....	9
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1	9
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	12
Dobre praktyki	13
Zalecenia	13
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	13
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2.....	133
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	19
Dobre praktyki	20
Zalecenia	20
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	20
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3.....	20
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	25
Dobre praktyki	26
Zalecenia	26
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	26
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4.....	27
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	29
Dobre praktyki	30
Zalecenia	31
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia.....	31
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5.....	31
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	33
Dobre praktyki	34
Zalecenia	34

Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia	34
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6.....	34
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	36
Dobre praktyki	36
Zalecenia	36
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	36
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7.....	36
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	43
Dobre praktyki	44
Zalecenia	44
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia	45
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8.....	45
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	48
Dobre praktyki	49
Zalecenia	49
5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny.....	50
Załączniki:	52
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia.....	52
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	53
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych.....	55
Załącznik nr 4. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego).....	60
Załącznik nr 5. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy nie mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego).....	63
Załącznik nr 6. Wykaz modułów zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	63
Załącznik nr 7. Informacja o hospitolowanych zajęciach i ich ocena	63

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący:

Prof. dr hab. Ireneusz M. Kowalski - członek PKA

Członkowie:

1. Prof. dr hab. Maria Chomyszyn-Gajewska – ekspert PKA
2. Prof. dr hab. Mansur Rahnama-Hezavah – ekspert PKA
3. dr Mateusz Romanowski – ekspert PKA, przedstawiciel pracodawców
4. mgr Piotr Pokorny – ekspert PKA ds. postępowania oceniającego
5. Bartłomiej Majewski – ekspert PKA ds. studenckich

1.2. Informacja o procesie oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku lekarsko-dentystycznym prowadzonym na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2016/2017, w związku z upływem sześciu lat od przyznania ostatniej oceny. Polska Komisja Akredytacyjna po raz czwarty oceniała jakość kształcenia na wskazanym wyżej kierunku. Do tej pory w ramach procedur oceny dwukrotnie przyznano ocenę pozytywną (2004 r., 2010 r.) i raz ocenę warunkową (2003 r.). W ramach ostatniej oceny sformułowano kilkanaście zaleceń, które zostały przez jednostkę w pełni zrealizowane.

Władze Uczelni i Wydziału stworzyły bardzo dobre warunki do pracy Zespołu Oceniającego a wcześniej opracowały rzetelny raport samooceny. Raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie raportu samooceny, a także dokumentacji przedstawionej

w toku wizytacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac dyplomowych oraz zaliczeniowych, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku, Samorządem Studenckim, pracownikiem Biura Karier, z osobami i

gremiami odpowiedzialnymi za wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia, a także z podmiotami zewnętrznymi, tj. przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Przed rozpoczęciem wizyty, po jej pierwszym dniu oraz przed zakończeniem dokonano wstępnych ustaleń

i podsumowań, o których Przewodniczący Zespołu poinformował Władze Uczelni i Wydziału na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

(jeśli kierunek jest prowadzony na różnych poziomach kształcenia, informacje należy przedstawić dla każdego poziomu kształcenia)

Nazwa kierunku studiów	Lekarsko - dentystyczny	
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Jednolite studia magisterskie	
Profil kształcenia	Praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek (w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia)	Obszar nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej	
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)	Dziedzina nauk medycznych / Dyscyplina „stomatologia”	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	10 semestrów / 300 punktów ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych / liczba godzin praktyk	480 godzin	
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	Nie dotyczy	
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	Lekarz dentysta	
Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego	31	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	324	42
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych	4633	

3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadawalająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	w pełni
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	w pełni
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	w pełni
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	wyróżniająca
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	w pełni
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	w pełni
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	w pełni
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia	wyróżniająca

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe argumenty i informacje oraz syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli 1.

Tabela 1

Kryterium	Ocena spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadawalająca/ Częściowa
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny	

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

1.1.Koncepcja kształcenia

1.2.Prace rozwojowe w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku studiów

1.3.Efekty kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

1.1.

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku i plany jej rozwoju są zgodne z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce jakości.

Uchwałą nr 77/11 Rady Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Stomatologii i Oddziałem Nauczania w Języku Angielskim z dnia 13 kwietnia 2011 r. w sprawie: zatwierdzenia strategii Wydziału Lekarskiego określono strategię rozwoju Wydziału obejmującą następujące obszary: dydaktyczny, naukowo-badawczy, kliniczny, administracyjny, promocji i rozwoju na lata 2011-2017. Z dokumentu tego, danych podanych w raporcie oraz przeprowadzonych rozmów wynika, iż strategia i polityka Uczelni, zorientowana na potrzeby otoczenia, w szczególności rynku pracy, realizuje politykę zapewnienia jakości jednostki a także określonych w ustawie standardów kształcenia.

Organizacja procesu kształcenia i program studiów nie odbiegają w swojej koncepcji od kierunków o podobnych celach i zakresie kształcenia w zakresie oryginalności i nowatorstwie, aczkolwiek stwierdza się tendencję do wykorzystywania prac rozwojowych związanych z działalnością zawodową w rozwoju koncepcji kształcenia.

Podczas wizytacji stwierdzono, iż współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma miejsce i stanowi ważny element działalności. W dokumencie „Procedura współpracy z pracodawcami oraz sposoby i metody jej dokumentowania” dokładnie opisano zakres współpracy z pracodawcami, która obejmuje uwzględnienie wniosków interesariuszy zewnętrznych przy projektowaniu programów kształcenia, ich ocenie i weryfikacji, a także prowadzeniu badań naukowych, w tworzeniu nowych kierunków studiów, w tym studiów doktoranckich i podyplomowych, nawiązywanie współpracy polegającej na podejmowaniu wspólnych przedsięwzięć. Kontakt z władzami ocenianego kierunku odbywa się przede wszystkim poprzez kontakt bezpośredni z interesariuszami wewnętrznymi.

Uchwałą Nr 54/2012 Senatu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku z dnia 28.06.2012 w sprawie uchwalenia Strategii Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku uwzględnia współpracę z podmiotami gospodarczymi, organami samorządowymi, stowarzyszeniami kulturalnymi i społecznymi. W procesie ustalania koncepcji kształcenia i planowania jej rozwoju biorą zatem udział interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni.

W celu poprawy jakości kształcenia powołano Biuro ds. Jakości Kształcenia, które ma być odpowiedzialne za analizę ankiet studenckich i współpracę z jednostkami. Współpraca z jednostkami, w których studenci odbywają praktykę oraz innymi interesariuszami zewnętrznymi jest bardzo istotna ze względu na osiągnięcie określonych efektów kształcenia.

Uczelnia wykazuje ponadto starania w zapewnieniu nowatorstwa w ofercie poza standardowej – pozostawionej do dyspozycji uczelni w ustawowych standardach. Przykładami są: duża oferta finansowania prac naukowo-badawczych, doskonalenie innowacyjnych technik kształcenia (np. e-learning, techniki symulacyjne).

1.2.

W jednostce prowadzone są prace rozwojowe w obszarach działalności zawodowej, do których odnoszą się efekty kształcenia. Wyniki tych prac wykorzystywane są w miarę możliwości w projektowaniu, realizacji i doskonaleniu programu kształcenia na danym kierunku.

Uchwałą Nr 54/2012 Senatu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku z dnia 28.06.2012 roku w sprawie uchwalenia Strategii Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku uwzględnia współpracę z podmiotami gospodarczymi, organami samorządowymi, stowarzyszeniami kulturalnymi i społecznymi. W celu poprawy jakości kształcenia powołano Biuro ds. Jakości Kształcenia, które ma być odpowiedzialne za analizę ankiet studenckich i współpracę z jednostkami Wydziału. W procesie ustalania koncepcji kształcenia i planowaniu jej rozwoju biorą udział interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni. Podczas wizytacji stwierdzono, że Uczelnia współpracuje w tym zakresie z organami samorządowymi, organizacjami gospodarczymi i towarzystwami naukowymi.

Osiągnięcia badawczo - rozwojowe wykorzystywane są w opracowywaniu koncepcji i realizowaniu programu kształcenia m.in. poprzez wprowadzanie do metod leczniczych potwierdzonych naukowo wyników badań. Łącznie z czynnym uczestnictwem w kołach

naukowych pozwala to na udoskonalenie kompetencji zawodowych przez studentów (przykłady projektów: BIAŁYSTOK PLUS, badania z wykorzystaniem laserów, badania materiałów stomatologicznych).

Pracownicy jednostki mają kontakty z podmiotami zewnętrznymi prowadząc wspólnie badania naukowe, także wspierane ze środków UE i innych. Przykładem jest współpraca z firmą Fotona d.o.o. ze Słowacji w dziedzinie dotyczącej badań nad zastosowaniem zabiegów laserowych w periodontologii, Politechniką Białostocką w projekcie badawczym pt. Porównanie właściwości mechanicznych stopów metali i tlenku cyrkonu jako nośników mostów protetycznych, a także wizyty studyjne w Norwegii, Islandii i Lichtensteinie.

Jednostką koordynującą i ściśle współpracującą z naukowymi placówkami zagranicznymi jest Centrum Badań Innowacyjnych, szczególnie promujące UMB i Podlasie. W niektórych projektach biorą też udział studenci (np. projekt „UMB na ścieżce innowacyjnego rozwoju” w ramach programu NCBR).

Wyjazdy studyjne studentów i pracowników do wiodących ośrodków zagranicznych w celach edukacyjnych i nawiązania współpracy, a także udział w konferencjach naukowych, mają wpływ na tendencje ulepszania i realizację programów kształcenia.

Na wizytowanym kierunku prowadzone są badania losów absolwentów. Jednostką odpowiedzialną jest Biuro Karier, które przeprowadza badanie bezpośrednio po oraz po roku i po trzech latach od zakończenia studiów. Absolwenci wszystkich 14 kierunków wypełniają tę samą ankietę. Dotychczas zwrotność ankiet jest bardzo niska. Na kierunku lekarsko-dentystycznym 5 absolwentów z 2015 roku uzupełniło ankietę bezpośrednio po ukończeniu studiów.

1.3.

Zakładane na wizytowanym kierunku lekarsko-dentystycznym efekty kształcenia uwzględniają pełny zakres efektów kształcenia zawarty w standardach kształcenia w rozporządzeniu MNiSW z dnia 9 maja 2012 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa (Dz.U. z 2012 r., poz. 631), oraz ustawy z dnia 27 lipca 2005 – Prawo o Szkolnictwie Wyższym (Dz.U. z 2016r. po. 1842) i są zawarte w Uchwale nr 43/2016 Senatu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku z dnia 29.04.2016r. w sprawie zatwierdzenia efektów kształcenia na cykl kształcenia rozpoczynający

się w roku akademickim 2016/2017 na poszczególne kierunki studiów Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Stomatologii i Oddziałem Nauczania w Języku Angielskim UMB.

Zakres merytoryczny efektów kształcenia jest związany z zakresem działalności zawodowej, obszarami wiedzy, dziedzinami nauki i dyscyplinami naukowymi, właściwymi dla ocenianego kierunku.

Szczegółowe efekty kształcenia, które są określone w modułach zajęć tworzących program studiów, w tym dla praktyk zawodowych, są spójne z efektami kształcenia określonymi przez ustawę dla ocenianego kierunku oraz efektami właściwymi dla danego poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji. Są sformułowane jasno, pozwalają na ich weryfikację oraz uwzględniają zdobywanie przez studentów wiedzy praktycznej, języków obcych i kompetencji społecznych. Efekty kształcenia są zgodne dla studiów prowadzonych w formie stacjonarnej i niestacjonarnej.

Weryfikacja osiągnięcia założonych efektów kształcenia w zakresie praktycznego wymiaru kształcenia oraz w poszczególnych przedmiotach/modułach są ściśle uregulowane i znajdują odzwierciedlenie w procedurach określających wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia. Wydział sporządza matrycę efektów kształcenia w celu weryfikacji założonych w programie efektów kształcenia, w odniesieniu do modułów kształcenia.

Pracodawcy obecni na spotkaniu byli świadomi możliwości ich udziału w tworzeniu programu studiów oraz w określaniu efektów kształcenia. Mają swoich przedstawicieli w gremiach Uczelni, gdzie ich głos brany jest pod uwagę. Warto zauważyć, że wszyscy interesariusze zewnętrzni są jednocześnie wewnętrznymi co nie gwarantuje obiektywizmu.

Szczegółowe efekty kształcenia zdefiniowane dla modułów zajęć tworzących program studiów są spójne także dla praktyk zawodowych ocenianego kierunku.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku i plany jej rozwoju są zgodne z misją i strategią rozwoju Uczelni. Koncepcja odpowiada określonym w strategii jednostki celom, a także polityce jej jakości. Stwierdzono również, że założona koncepcja kształcenia uwzględnia postęp, w szczególności na rynku pracy w obszarach działalności zawodowej właściwych dla ocenianego kierunku. Kształcenie zorientowane jest na potrzeby otoczenia i bierze pod uwagę wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia. Koncepcja kształcenia jest zgodna ze standardami określonymi w art. 9b

ustawy z dnia 27 lipca 2005r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. z 2016r. poz. 1842). W jednostce są prowadzone prace rozwojowe w obszarach działalności zawodowej, do których odnoszą się efekty kształcenia, a wyniki tych prac są wykorzystywane w realizacji i doskonaleniu programu kształcenia.

Do mocnych stron należą dobrze i jasno określone cele strategiczne, a do słabych niski wskaźnik wymiany międzynarodowej na kierunku lekarsko-dentystycznym oraz niska zwrotność ankiet badających losy absolwentów.

Dobre praktyki

Zalecenia

Intensyfikacja współpracy z niezależnymi od Uczelni pracodawcami.

Poprawa wymiany międzynarodowej dotycząca studentów i pracowników na kierunku lekarsko-dentystycznym.

Motywacja absolwentów do udziału w badaniu ankietowym.

Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

2.1 Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia

2.2 Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia

2.3 Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

2.1.

Jednostka prowadzi studia w formie stacjonarnej i niestacjonarnej i poniższa analiza dotyczy obu form studiów. Regulamin jednolitych studiów magisterskich UM w Białymstoku (Załącznik nr 1 do Uchwały nr 38/2016 Senatu UMB z dnia 29.04.2016r.) określa zasady studiowania na Uczelni, zgodnie z ustawą PSW.

Program i plan studiów dla ocenianego kierunku lekarsko-dentystycznego, forma i organizacja zajęć, również czas trwania kształcenia, oszacowany nakład pracy studentów (mierzony liczbą punktów ECTS) umożliwia studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych

efektów kształcenia i uzyskanie kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia, obejmujących umiejętności związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym.

Dobór treści programowych na ocenianym kierunku uwzględnia zalecenia treści programowych określone w standardach ustawy z dnia 27 lipca 2005r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (PSW) (Dz.U. z 2016r. poz. 1842). Studia mają profil praktyczny, ale od roku akademickiego 2017/2018 Uchwałą Rady Wydziału nastąpi zmiana profilu kształcenia na ogólnoakademicki, zgodnie ze zmianą w rozporządzeniu o standardach z grudnia 2016 r. Załączone sylabusy są kompletne i wyczerpująco opisują treści i metody kształcenia. Wszystkie treści programowe są spójne (w tym w zakresie znajomości języka obcego oraz praktyk zawodowych) z efektami kształcenia zakładanymi dla ocenianego kierunku. Praktyczne zastosowania wyników badań związanych z ocenianym kierunkiem, a także potrzeby rynku pracy, brane są pod uwagę przy układaniu treści programowych w powiązaniu ze standardami działalności zawodowej.

Informacje dotyczące programu studiów, regulaminów, metod i efektów kształcenia są dostępne na stronie internetowej Uczelni.

Stwierdzono zgodność planu studiów z minimalną liczbą godzin zajęć, liczbą punktów ECTS dla poszczególnych modułów zajęć, a także sekwencją zajęć ujętymi w standardach kształcenia ustawy PSW. Uczelnia nie prowadzi zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Uchwała nr 193/13 Rady Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Stomatologii i Oddziałem Nauczania w Języku Angielskim z dnia 22 maja 2013 r. w sprawie: zatwierdzenia Regulaminu Praktyk, procedury monitorowania praktyk i wzoru ankiety oceny praktyk określa te zasady.

Wymiar praktyk, przypisana do nich liczba punktów ECTS, jest zgodny z wymaganiami określonymi w standardach kształcenia w wyżej wymienionej ustawie i zapewniają osiągnięcie przypisanych efektów kształcenia, a liczba miejsc odbywania praktyk jest odpowiednia do liczby studentów na ocenianym kierunku.

Większość studentów (90%) deklaruje, iż woli sama wybierać miejsca odbywania praktyk. Z tego względu istotne jest, żeby Uczelnia przygotowała kryteria doboru i oceny instytucji do realizacji praktyki oraz kryteria wyboru związanego z nią opiekuna. Student

otrzymuje umowę z wybranym podmiotem realizującym praktykę, kartę przebiegu praktyk oraz program praktyk. Od tego roku otrzymuje również arkusz samooceny opiekuna praktyk, w celu przekazania go do wypełnienia jednostce prowadzącej praktykę. ZO PKA proponuje arkusz „Arkusz samooceny opiekuna praktyki” zastąpić kryteriami doboru i oceny instytucji do realizacji kształcenia praktycznego oraz kryteriami wyboru opiekuna kształcenia praktycznego w instytucji. Odpowiednie pytania i przyporządkowane punkty pozwolą studentowi zorientować się przed przystąpieniem do praktyki czy zostanie mu ona uznana.

Stosowane metody kształcenia umożliwiają dostosowanie ich do indywidualnych potrzeb studentów co wyrażone jest możliwością uzyskania przez nich Indywidualnego Trybu Studiów (zasady zawarte są w Regulaminie Studiów Indywidualnych) .

W Uczelni działa Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych oraz Pełnomocnik ds. Osób Niepełnosprawnych. Zapewnione jest wsparcie materialne w postaci stypendium i dydaktyczne umożliwiające sprawne prowadzenie zajęć dla osób mających problem z poruszaniem się i dysfunkcją wzroku czy słuchu. W Bibliotece Głównej zostało utworzone stanowisko komputerowe dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych wyposażone w urządzenia czytające i powiększające tekst drukowany, klawiaturę z dużymi klawiszami w wersji kolorowej oraz kolorowy powiększalnik ekranowy. Inne jednostki dydaktyczne są stopniowo doposażane m.in. w tablicę interaktywną, w tablety piórkowo-dotykowe, słuchawki oraz w projektory multimedialne. Ponadto studenci ci mają możliwość uczestniczenia w zajęciach z wychowania fizycznego na pływalni.

Studenci, podczas studiów, uzyskują wsparcie od prowadzących zajęcia w celu rozwijania ich samodzielności w procesie uczenia się.

2.2.

Skuteczność zakładanych efektów kształcenia oceniana jest poprzez dobór odpowiednich metod sprawdzania, na wszystkich poziomach modułów zajęć. Dotyczy to także zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym, praktyk oraz zajęć z języka obcego. Wykorzystywane są w tym celu formujące i podsumowujące metody m.in. kolokwia, egzaminy pisemne opisowe i testowe oraz egzaminy ustne, a także oceny studentów na bieżąco w czasie zajęć praktycznych (warunki określone są przez Uczelnię w przepisach wydanych na podstawie art. 164 ust. 4 ustawy PSW). Proces sprawdzania i oceny jest przejrzysty i

porównywalny pomiędzy poszczególnymi modułami i studentami. Nauczyciele akademicy biorący udział w procesie oceny efektów kształcenia są odpowiednio dobrani pod względem merytorycznym.

Kadra akademicka zobowiązana jest do wypełnienia corocznej ankiety mającej na celu monitorowanie absolwenta: „Weryfikacja i ocena realizacji efektów kształcenia na Wydziale Lekarskim z Oddziałem Stomatologii i Oddziałem Nauczania w Języku Angielskim”. (Załącznik do Uchwały Rady Wydziału Lekarskiego nr 23/17, z dnia 22.02.2017 r.) Efekty kształcenia oceniane są również podczas Lekarsko-Dentystycznego Egzaminu Końcowego, którego wyniki świadczą o stopniu osiągnięcia założonych efektów i są omawiane na posiedzeniach Rady Wydziału. UMB w ostatnich latach zdecydowanie awansował w rankingu, a przez ostatnie dwa lata był na pierwszym miejscu.

Zespół oceniający PKA stwierdził, że formy i metodyka prac egzaminacyjnych i etapowych zgodne są z profilem i efektami kształcenia zalecanymi na kierunku lekarsko-dentystycznym.

Studenci są równo traktowani w procesie sprawdzania efektów kształcenia i dowiadują się o wynikach swojej pracy na każdym etapie i na zakończenie studiów (świadczy o tym regulamin studiów). Na każdym etapie mają też oni możliwość dyskusji i konsultacji z kadrami akademicką na temat stopnia osiągnięcia swoich efektów kształcenia.

Na Uczelni funkcjonuje Regulamin antyplagiatowy oraz Regulamin studiów, które wyznaczają zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych ze sprawdzaniem i oceną efektów kształcenia oraz opisują sposoby zapobiegania i reagowania na nieetyczne i niezgodne z prawem zachowania.

Osiągnięte efekty kształcenia na wizytowanym kierunku są przydatne na rynku pracy i w dalszej edukacji.

Zaplanowany jest także system monitorowania opinii absolwentów bezpośrednio po zakończeniu studiów, po roku i trzech latach, badania losów zawodowych absolwentów (Biuro Karier sporządza raport) i monitorowanie opinii pracodawców (ankiety). Wszystkie informacje są przekazywane odpowiednim zespołom, które analizują dane i jako raport końcowy sporządzony przez Wydziałową Komisję ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia przedstawiany jest Radzie Wydziału. Uczelnia monitoruje postępy w nauce studentów na każdym etapie procesu kształcenia, w czym biorą udział podmioty wewnętrzne i zewnętrzne.

Podmioty zewnętrzne wchodzą w skład następujących gremiów uczelnianych: Uczelniany Zespół ds. Zapewnienia i Doskonalenia i Jakości Kształcenia (2 przedstawicieli), Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia (3 przedstawicieli) oraz Rady programowej (3 przedstawicieli).

Pracodawcy są bardzo zadowoleni ze współpracy z Uczelnią. Podkreślili, że biorą czynny udział podczas formalnych spotkań Rady Programowej oraz zespołów zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia. Kontakt z władzami ocenianego kierunku dobywa się też poprzez kontakt bezpośredni.

Dotychczas pracodawcy nie byli proszeni o wypełnienie ankiety, w której mogliby wyrazić swoją opinię na temat studentów i absolwentów. UMB zbierało informacje w sposób nieformalny w czasie spotkań na Uczelni, izby lekarskiej, klinicyków. ZO PKA uważa, że ankieta wysyłana do pracodawców, szczególnie tych niezwiązanych bezpośrednio z Uczelnią byłaby ważną obiektywną oceną, która mogłaby się przyczynić do osiągnięcia jeszcze lepszych wyników przez studentów UMB.

2.3.

Polityka rekrutacyjna na Wydziale jest prowadzona według formalnie przyjętych, jasnych i czytelnych kryteriów opublikowanych w informatorach i na stronie internetowej Uczelni (Uchwała nr 56/2015 Senatu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku z dnia 29.05.2015 roku w sprawie warunków i trybu przyjęć na studia na rok akademicki 2016/2017r. w UMB).

Podstawą przyjęcia na studia stacjonarne i niestacjonarne na kierunku lekarsko-dentystycznym jest obowiązująca lista rankingowa. O przyjęcie mogą się ubiegać kandydaci, którzy w postępowaniu rekrutacyjnym uzyskali nie mniej niż 80 pkt rankingowych łącznie z 2 przedmiotów, nie mniej niż 40 pkt z każdego z nich (biologia i chemia lub fizyka lub matematyka). Obowiązuje egzamin maturalny w zakresie rozszerzonym. Maksymalnie można uzyskać 200 pkt.

Osoby ubiegające się o przyjęcie na studia zobowiązane są do dokonania elektronicznej rejestracji w trybie Internetowej Rejestracji Kandydatów oraz uiszczenia opłaty rekrutacyjnej w określonym terminie rekrutacji. Brak opłaty rekrutacyjnej powoduje wykluczenie kandydata z postępowania kwalifikacyjnego na studia.

Prawidłowość przebiegu rekrutacji nadzorowana jest według regulaminu przez Wydziałową Komisję Rekrutacyjną. Kandydaci przyjmowani są zgodnie z limitami wymienionymi w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia. Wymienione powyżej zasady umożliwiają właściwy dobór kandydatów.

Zgodnie z Regulaminem Studiów, dopuszczalne jest przeniesienie studenta pomiędzy uczelniami. Student Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku może przenieść się do innej uczelni za zgodą Dziekana odpowiedniego wydziału uczelni przyjmującej, o ile przedłoży kartę obiegową potwierdzającą brak istnienia zobowiązań wobec UMB oraz o ile uzyska zgodę Dziekana odpowiedniego wydziału Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku wyrażoną w drodze decyzji, jeżeli wypełnił wszystkie obowiązki wynikające z przepisów obowiązujących w uczelni, którą opuszcza. Możliwość przeniesienia z innej uczelni istnieje tylko w obrębie tego samego kierunku. Decyzję w tej sprawie podejmuje Dziekan, po zapoznaniu się z dokumentacją przebiegu studiów studenta oraz po przeanalizowaniu możliwości organizacyjnych UMB. Studenci przeniesieni z innej uczelni o innym programie kształcenia, zobowiązani są do uzupełnienia różnic programowych.

Etapy studiów są na UMB prawidłowo zaliczane. Ogólne kryteria oceniania zawarte są w Regulaminie Studiów dostępnym na stronie internetowej UMB. Szczegółowe kryteria oceniania zawarte są w regulaminach wewnętrznych jednostek dydaktycznych oraz sylabusach przedmiotów.

O zasadach zaliczenia przedmiotu studenci są informowani przed rozpoczęciem zajęć. Regulamin dostępny jest również na stronie internetowej jednostki i w gablocie informacyjnej jednostki. Po zakończeniu każdego roku odbywają się Rady Pedagogiczne, gdzie są szczegółowo omawiane postępy w nauce danych roczników, grup studenckich, czy poszczególnych studentów. Egzamin/zaliczenie końcowe odbywa się w formie pisemnej (test lub pytania otwarte) lub ustnej. W przypadku przedmiotów kierunkowych przeprowadza się egzamin praktyczny i teoretyczny (najczęściej w formie testu).

Okresowo prowadzone są kolokwia sprawdzające poziom wiedzy teoretycznej i praktycznej z określonych partii materiału. System oceny i zaliczeń zajęć ustalany jest w zależności od zakładu/kliniki. Miarą wiedzy i umiejętności studenta są wyniki zaliczenia kolokwiów oraz egzaminów (zgodnie z planem studiów).

Przeniesienia studenta pomiędzy uczelniami dokonuje się po potwierdzeniu zgodności programowej oraz zgodzie Dziekana (po dopełnieniu zasad Regulaminu Studiów i Zarządzenia Rektora).

Skargi i wnioski zgłaszane przez studentów są rozpatrywane wg określonych i opublikowanych przepisów. Są to procedury zawarte w Statucie UMB (dostępne także na stronie internetowej Działu Spraw Studenckich). Dokumentacja prowadzona jest pisemnie, a student otrzymuje w ciągu 14 dni decyzję na piśmie.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Na wizytowanej Uczelni, plan studiów, formy i organizacja zajęć, w tym organizacja praktyk, a także czas trwania procesu kształcenia i szacowany nakład pracy studentów, mierzony liczbą punktów ECTS, są zgodne ze standardami kształcenia dla kierunku lekarsko-dentystycznego. Dobór treści programowych uwzględnia pełny zakres treści kształcenia ustalonych w standardach kształcenia określonych dla kierunku lekarsko-dentystycznego.

Stosowane przez kadrę akademicką metody kształcenia są zorientowane na studenta, motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się i umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Dotyczy to przede wszystkim praktycznych umiejętności zawodowych z zakresu związanego z ocenianym kierunkiem, jak również kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy.

System sprawdzania i oceniania zapewnia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. Metody sprawdzania i oceny umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów kształcenia oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się. Prace etapowe i egzaminacyjne i dzienniki praktyk, rzetelnie weryfikują zakres i poziom efektów kształcenia studentów.

W Uczelni stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste zasady rekrutacji kandydatów, uwzględniające efekty kształcenia, które mają osiągnąć studenci, a także zasady zaliczania kolejnych etapów studiów, w tym dyplomowania, zasady uznawania efektów i okresów kształcenia, jak też kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym.

Do mocnych stron zaliczyć można wdrożony na Uczelni program BAZUS – Zintegrowany System Zarządzania Uczelnią i Wirtualny Dziekanat, które umożliwiają prowadzenie spójnej, obiektywnej dokumentacji. Poza tym, analizowane są wyniki Lekarsko-Dentystycznego Egzaminu Końcowego oraz corocznego Raportu dotyczącego realizacji zakładanych efektów kształcenia. Istnieje przejrzysty i ogólnie dostępny system informacyjny dotyczący programu studiów i zasad obowiązujących studiowania (strona internetowa). Każdy student ma dostęp do kadry akademickiej.

ZO PKA nie zauważył słabych stron dotyczących programu kształcenia i możliwości osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

Dobre praktyki

Zalecenia

ZO PKA zaleca:

1. wprowadzenie kryteriów doboru i oceny instytucji do realizacji praktyk oraz kryteriów wyboru opiekuna kształcenia praktycznego w instytucji
2. wprowadzenie ankiet dla pracodawców, w których będą mogli wyrazić swoją opinię na temat wiedzy, umiejętności, kompetencji miękkich studentów oraz absolwentów UMB
3. umożliwienie studentom oceny miejsca odbywania praktyk jak też opiekunów praktyk/asystentów.
4. Rekomenduje się zaliczenie praktyk na ocenę.

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

- 3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia
- 3.2. Publiczny dostęp do informacji

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Zadania związane z Systemem Zarządzania Jakością Kształcenia w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku realizowane są przez Uczelniany Zespół do Spraw Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, Wydziałową Komisję i Zespół do Spraw Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia na poszczególnych wydziałach, Biuro ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, Biuro Karier oraz współpracujące jednostki i gremia uczelniane, w tym Komisje Senackie i Wydziałowe.

Uczelniany Zespół do Spraw Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia określa politykę zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia UM w Białymstoku. Stwierdza się stworzenie procedur dotyczących zatwierdzenia, monitorowania oraz okresowych przeglądów programów kształcenia i ich efektów przy udziale interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, zapewnienia jakości kadry dydaktycznej i odpowiednich zasobów do nauki oraz środków wsparcia studentów i doktorantów oraz działań wykorzystujących dane uzyskane z opracowań i analiz związanych z tą działalnością.

Jednostka prowadząca oceniany kierunek wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia (dalej „WSZJK”). Na Wydziale Lekarskim UM w Białymstoku WSZJK funkcjonuje przede wszystkim na podstawie Regulaminu Działania Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku oraz uchwały nr 34/2014 z dn. 27.03.2014 r. Senatu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku w sprawie wprowadzenia „Uczelnianego Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku”.

Zadania związane z realizacją założeń i procedur WSZJK, poza organami statutowymi Uczelni, realizowane są m.in. przez: Uczelniany Zespół do Spraw Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, Wydziałową Komisję do Spraw Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia oraz Zespół do Spraw Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia. Wsparciem administracyjnym zajmuje się Biuro ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia. Dodatkowo dla każdego kierunku powołane są Rady Programowe, a w ostatnim czasie praktykowane jest powoływanie tzw. Grup Roboczych jako zespołów powoływanych *ad hoc*

do realizacji różnych działań nieujętych w sformalizowanych procedurach systemu. Stwierdzono, iż w projektowaniu, zatwierdzaniu, monitorowaniu i okresowym przeglądzie programu kształcenia mają udział podmioty wewnętrzne oraz zewnętrzne. Należy dodać przy tym, iż w skład Rady Programowej ocenianego kierunku, Uczelnianego i Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia wchodzi także podmioty zewnętrzne, odpowiednio 3 - 2 - 3 osoby.

Wydziałowa Komisja ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia na podstawie przeprowadzanych analiz danych uzyskiwanych od Wydziałowego Zespołu, który ocenia i weryfikuje proces projektowania dydaktyki, od Kierowników jednostek organizacyjnych oraz Działu Informatyki i Teletransmisji, dotyczących ankietyzacji procesu dydaktycznego

formułuje postulaty działań korygujących, naprawczych i doskonalących system zapewnienia jakości.

Analizując proces projektowania i zatwierdzania programów kształcenia na ocenianym kierunku, należy wskazać, że władze Wydziału prowadzą w tym zakresie działania, do których szeroko zaangażowani są zarówno przedstawiciele podmiotów wewnętrznych jak i zewnętrznych. Przedstawiciele Ci są także formalnymi członkami Rad Programowych, do których należy inicjatywa w zakresie prac programowych zmierzających do korekty programu kształcenia; Rad Wydziału; nauczyciele akademicy uczestniczą w takich procedurach jak przegląd sylabusów, zapoznanie z oceną studencką, hospitacji zajęć, Komisjach Wydziałowych oraz senackich.

Propozycje działań w zakresie doskonalenia jakości kształcenia może wносить każdy członek społeczności akademickiej, w formie pisemnej lub drogą elektroniczną.

Programy studiów, w tym plany studiów zatwierdzane są przez Radę Wydziału, po zasięgnięciu opinii organu właściwego samorządu. W przypadku korekt efektów kształcenia, są one zatwierdzane przez Senat. Formalne wymogi dotyczące zatwierdzania programów kształcenia należy zatem uznać za spełnione.

W ocenianej jednostce przeprowadzana jest okresowa ocena jakości kształcenia. Odbywa się ona na trzech różnych poziomach:

- opracowywanie i uaktualnienie planów oraz ramowych programów nauczania zgodnie ze standardami kształcenia, opinią absolwentów, potrzebami rynku pracy oraz opinią interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych (zajmuje się tym Rada Programowa, składająca się z przedstawicieli podstawowych grup nauk, interesariuszy zewnętrznych, wydziałowego koordynatora programu Erasmus i studentów),
- weryfikacja czy plany studiów i programy kształcenia są zgodne z efektami kształcenia oraz czy zawierają właściwą dla nich liczbę godzin zajęć dydaktycznych z poszczególnych przedmiotów i przypisanych do nich punktów ECTS oraz ich zgodności z sylabusami przedmiotów (zajmuje się tym Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia składający się z przedstawicieli nauczycieli akademickich, doktorantów, absolwentów, interesariuszy zewnętrznych),
- ocena realizacji zakładanych efektów kształcenia, dokonywana przez Dziekana Wydziału, przy uwzględnieniu opinii nauczycieli akademickich (zwłaszcza tych zaliczanych do minimum

kadrowego) i po zatwierdzeniu przez Radę Wydziału (ostatnia uchwała została podjęta w 2017 roku)

Programy studiów, w tym plany studiów podlegają okresowemu przeglądowi nie rzadziej niż raz w roku.

Jak wskazują przedstawiciele władz uczelni i przedstawiona dokumentacja, przegląd ma na celu weryfikację, czy programy studiów, w tym plany studiów zawierają właściwą dla nich liczbę godzin zajęć dydaktycznych z poszczególnych przedmiotów i przypisanych do nich punktów ECTS, a także, czy sylabusy poszczególnych przedmiotów są zgodne z efektami kształcenia. Dodatkowo jednak weryfikowana jest formalna zgodność ze standardem kształcenia dla kierunku lekarsko-dentystycznego.

W ramach procesu monitorowania i przeglądu programów kształcenia Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia dokonuje analizy dokumentacji, programów studiów, w tym planów studiów, sylabusów i harmonogramów zawartych na stronach internetowych poszczególnych jednostek dydaktycznych, które prowadzą zajęcia na danym Wydziale, zdeponowanych w dziekanacie oraz posiadanych przez osoby odpowiedzialne za realizację przedmiotu. Wybiórcza weryfikacja danych z rzeczywistością następuje poprzez hospitacje przez osoby wskazane przez Przewodniczącego Wydziałowego Zespołu (harmonogram hospitacji oraz typowanie zajęć dydaktycznych do hospitacji należy do kompetencji Wydziałowego Zespołu). Hospitacje stanowią jedno z zadań związanych z realizacją Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia na UMB, wprowadzonego Uchwałą Senatu nr 102/2012 z dnia 19.11.2012 r. w sprawie wprowadzenia Uczelnianego Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia na UMB zmienionego Uchwałą nr 34/2014 z dnia 27.03.2014 r. oraz Zarządzeniem Rektora Nr 4/16 z dnia 29.08.2016 r.. Merytorycznej ocenie podlegają więc zajęcia dydaktyczne oraz brane są pod uwagę opinie studentów. W ramach monitorowania programów wykorzystuje się także analizę wyników ankiet zajęć dydaktycznych.

Koncepcja kształcenia jest zorientowana na potrzeby rynku pracy, zgodnie z § 6 ust.2 Regulaminu Działania Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w UMB. Zgodnie z tym Regulaminem, nie rzadziej niż raz na 4 lata, zaleca się monitorowanie opinii pracodawców w zakresie przygotowania absolwentów do pracy zawodowej. Celem jest dopasowanie programu studiów do potrzeb rynku pracy, a ostatnie monitorowanie pracodawców i potencjalnych pracodawców miało miejsce w 2014 roku.

Zaplanowany jest także system monitorowania opinii absolwentów bezpośrednio po zakończeniu studiów, po roku i trzech latach, badania losów zawodowych absolwentów (Biuro Karier sporządza raport) i monitorowanie opinii pracodawców (ankiety). W ten sposób Biuro Karier określa i uwzględnia potrzeby rynku pracy, a także ocenia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

Wszystkie dane są przekazywane odpowiednim zespołom, które analizują dane i jako raport końcowy sporządzony przez Wydziałową Komisję ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia przedstawiany jest Radzie Wydziału. Uczelnia monitoruje postępy w nauce studentów na każdym etapie procesu kształcenia, w czym biorą udział podmioty wewnętrzne i zewnętrzne.

3.2.

Publiczny dostęp do informacji jest w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku realizowany poprzez stronę bip.umb.edu.pl, na której zamieszczane są wszelkie informacje – zarządzenia, uchwały, regulaminy i inne informacje wymagane ustawą o dostępie do informacji publicznej. Informacje zamieszczane na stronie internetowej są aktualne i w pełni czytelne. Użytkownik strony internetowej znajdzie kompleksowe informacje dotyczące programu kształcenia, realizacji procesu kształcenia, rekrutacji na studia oraz możliwości pracy w UMB. Informacja, która nie została udostępniona w Biuletynie Informacji Publicznej Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku jest udostępniana na wniosek.

Stwierdzono także, iż bezpośrednio na stronie internetowej Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Stomatologii i Oddziałem Nauczania w Języku Angielskim znajdują się wszystkie szczegółowe informacje dotyczące procesu kształcenia, rekrutacji na studia, jak również plany i programy studiów, efekty kształcenia, sylabusy, harmonogramy zajęć, regulaminy, wzory druków i ankiet, informacje o praktykach, opiekunach roku i opiekunach praktyk itd. W oddzielnej zakładce znajdują się również informacje dla kandydatów do przeniesienia na UMB oraz dla kandydatów do nostryfikacji dyplomu.

Ponadto Kierownicy Klinik i Zakładów są odpowiedzialni za zamieszczanie i aktualizowanie informacji dotyczących realizacji zajęć i ich tematyki, harmonogramów zajęć, sylabusów przedmiotów, regulaminów dydaktycznych jednostki, w gablotach jednostek oraz umieszczania ich na stronach internetowych jednostek.

Odnosząc się do kwestii monitorowania dostępu do informacji o procesie kształcenia, jednostka nie dysponuje wyodrębnioną i sformalizowaną procedurą umożliwiającą ocenę tego obszaru. Mimo tego, w jednostce powołano Grupę Roboczą, której zadaniem jest bieżąca weryfikacja dostępności i aktualności informacji o procesie kształcenia. Członkowie Grupy Roboczej dokonują wyrywkowych kontroli, głównie na stronie internetowej uczelni będącej najważniejszym „publikatorem” uczelni i przekazują ewentualne uwagi lub zalecenia osobom odpowiedzialnym za dane treści.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

WSZJK został w pełni wdrożony i obejmuje oba obszary wskazane w kryteriach. System uwzględnia także udział podmiotów otoczenia zewnętrznego i wewnętrznego.

ZO PKA stwierdził, iż prawidłowo określono zasady projektowania i zatwierdzania programów kształcenia na ocenianym kierunku. Przy prowadzeniu monitorowania i okresowych przeglądów programu kształcenia uwzględnia się potrzeby rynku pracy, a także ocenę osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. Stwierdza się skuteczność działań doskonalących podejmowanych na podstawie wykorzystania wyników monitorowania i okresowego przeglądu programu kształcenia oraz oceny osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia .

ZO PKA pozytywnie ocenia publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie kształcenia i realizacji procesu kształcenia.

Mając na względzie przedstawiony stan faktyczny, należy uznać że jednostka wdrożyła skuteczny system zapewniania jakości kształcenia, który obejmuje swoimi działaniami kluczowe obszary procesu kształcenia. Przyjęte procedury uwzględniają kompleksowy proces przygotowywania i modyfikowania programów kształcenia, które są komplementarne do prowadzonych działań na ocenianym kierunku studiów, monitorujących proces kształcenia i jego skuteczność. Jednostka dokonuje także weryfikacji dostępności i aktualności informacji o procesie kształcenia. We wszystkie działania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia włączane są podmioty otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego.

Mocną stroną jednostki jest zaangażowanie osób tworzących gremia wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia.

Z przeprowadzonych spotkań i rozmów wynika, że osoby te mają dużą świadomość i wiedzę na temat prawidłowego funkcjonowania WSZJK, co przekłada się na ich wysoką aktywność i ciągłe dążenie do doskonałości – zarówno w aspekcie merytorycznym jak i organizacyjnym oraz systemowym.

Próbując wskazać słabsze strony w odniesieniu do omawianego kryterium, można do nich zaliczyć stosunkowo mały udział osób niezwiązanych zawodowo z ocenianym kierunkiem wśród przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego biorących udział w pracach programowych.

Dobre praktyki

Powoływanie Grup Roboczych jako zespołów *ad hoc* pozwalających na elastyczne i sprawne prowadzenie działań oceniających i doskonalących.

Zalecenia

Rozszerzenia zespołu przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego współpracujących z uczelnią i wydziałem o osoby niebędące pracownikami uczelni.

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia

- 4.1. Liczba, dorobek naukowy/artystyczny, doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią oraz kompetencje dydaktyczne kadry
- 4.2. Obsada zajęć dydaktycznych
- 4.3. Rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Nauczyciele akademicy posiadają kwalifikacje zawodowe zgodne z ustawą i standardami, które powinny obowiązywać na kierunku lekarsko-dentystycznym. Do minimum kadrowego na kierunku lekarsko-dentystycznym zaliczono 3 nauczycieli akademickich posiadających tytuł profesora, 10 nauczycieli akademickich posiadających stopień doktora habilitowanego oraz 18 nauczycieli akademickich posiadających stopień doktora. Są to pracownicy prowadzący dydaktykę na przedmiotach kierunkowych, posiadający dorobek naukowy w dyscyplinie stomatologia oraz uzyskane doświadczenie zawodowe poza uczelnią.

Nauczyciele nieustannie podnoszą swoje kwalifikacje przede wszystkim poprzez liczne uczestnictwo w konferencjach krajowych i zagranicznych. Prowadzą szereg badań naukowych i publikują swoje osiągnięcia w recenzowanych czasopismach, głównie zagranicznych z Impact Factor, o wysokiej wartości naukowej i merytorycznej.

Nauczyciele biorą udział przede wszystkim w wyjazdach studyjnych, które trwają od tygodnia do 3 miesięcy, są finansowane przez Rektora ze środków EU. Na spotkaniu z nauczycielami Zespół Oceniający uzyskał informację o wielokrotnych wizytach studyjnych w Hanoverze/Niemcy, Seattle, Nowym Jorku/USA, Mediolanie/Włochy, Winterhur/Szwajcaria, Wunburg/Niemcy, Constantia/Rumunia, Grodno i Mińsk/Białoruś, oraz ośrodkach polskich.

Nauczyciele zwrócili uwagę, iż władze uczelni, podczas oceny okresowej nauczyciela, przykładają najwięcej uwagi do dorobku naukowego. W przypadku osiągnięć wybitnych są one premiowane nagrodami finansowymi. Uczelnia powinna zwrócić więcej uwagi na najlepszych dydaktyków, osoby w sposób wyjątkowy cenione przez studentów. Podczas spotkania z nauczycielami zauważyliśmy, że nie wszyscy wiedzieli, iż studenci UMB przyznają nagrodę dla najlepszego nauczyciela. Nauczyciele akademicy, którzy osiągają najlepsze wyniki w przeprowadzonej ankiecie wśród studentów na temat prowadzących zajęcia powinni być mobilizowani przez nagrody finansowe.

Nauczyciele UMB aktywnie współorganizują i organizują ogólnopolskie kursy, szkolenia, również specjalizacyjne na bardzo wysokim poziomie merytorycznym. Współpracują z Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego (CMKP) oraz Centrum Egzaminów Medycznych.

Są cenieni w polskim środowisku dentystycznym i licznie powoływani do państwowych komisji egzaminacyjnych oraz pełnią funkcję konsultantów krajowych, jak na przykład konsultant krajowy z dziedziny protetyki stomatologicznej. Kadra naukowo-dydaktyczna jest cenionym środowiskiem opiniotwórczym w Polsce.

Pracownicy naukowo-dydaktyczni prowadzący zajęcia na kierunku lekarsko-dentystycznym są wybitnymi autorami lub współautorami podręczników krajowych i zagranicznych – wiodące podręczniki z zakresu periodontologii, implantologii, stomatologii wieku rozwojowego.

Na uwagę zasługuje fakt, że nauczyciele organizują dodatkowe kursy dla studentów, nieobjęte w planie studiów, w których ze względu na małą liczbę miejsc biorą udział studenci wybitni, z wysoką średnią z ocen. Przykładem może być specjalistyczny kurs implantologiczny – wyróżniający się w skali ogólnopolskiej.

Nauczyciele akademicy bezpośrednio współpracują z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Przykładem może być współpraca z firmą Fotona d.o.o. ze Słowacji w dziedzinie dotyczącej badań nad zastosowaniem zabiegów laserowych w periodontologii - *The effectiveness of laser in the treatment of infrabony defect - a singlecenter randomized clinical trial*,

z Politechniką Białostocką w projektach badawczych - *Porównanie właściwości mechanicznych stopów metali i tlenku cyrkonu jako nośników mostów protetycznych, Ocena oddziaływania tytanowych implantów na otaczające tkanki u pacjentów z zespoleniami szczęk*, czy z Podlaskim Centrum Medycznym Genetics - *Ocena wybranych parametrów stresu oksydacyjnego w ślinie pacjentek z mutacją genu BRCA1 i CHEK2*. Są to istotne projekty badawcze wyróżniające się w skali ogólnopolskiej.

W okresie ostatnich 5 lat pracownicy Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Stomatologii i Oddziałem Nauczania w Języku Angielskim uczestniczyli w licznych projektach naukowych, rozwojowych i eksperckich realizowanych we współpracy z różnorodnymi podmiotami, zarówno naukowymi jak i gospodarczymi. W tym okresie rozpoczęto realizację ponad 50 projektów finansowanych ze źródeł zewnętrznych, w których w większości przypadków badania naukowe realizowane były we współpracy z partnerami z ośrodków krajowych jak i zagranicznych.

Zajęcia praktyczne są prowadzone na wyróżniającym się wysokim poziomie, zarówno teoretycznym, jak i praktycznym przez osoby posiadające wybitne doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, które odpowiada zakresowi prowadzonych zajęć. Należy jednak wspomnieć, iż należałoby rozważyć dodatkowo wprowadzenie kursu pedagogicznego dla opiekunów praktyk ze strony instytucji np. za pomocą e-learningu. Tak by opiekunowie praktyk mieli odpowiednie kwalifikacje, aby pomóc studentom osiągnąć odpowiednie efekty kształcenia.

Wprowadzono badanie opinii studentów dotyczących oceny zajęć dydaktycznych i realizowanych przedmiotów, które ma na celu doskonalenie procesu dydaktycznego. Wyniki badania opinii studentów stanowią przesłankę do doskonalenia jakości kadry dydaktycznej i modyfikacji metod/narzędzi weryfikacji efektów kształcenia. Uczelnia wprowadziła do systemu okresowej oceny nauczycieli akademickich element składowy w postaci oceny dokonanej przez studentów. Wyniki ankietyzacji studentów w szczególności służą:

- okresowej ocenie nauczycieli akademickich, jako jedno z kryteriów branych pod uwagę do identyfikacji mocnych i słabych stron procesu kształcenia na kierunku lekarsko-dentystycznym, w tym jakości systemu opieki dydaktycznej i naukowej
- do podjęcia działań naprawczych i doskonalących (np. Rektor, Prorektorzy, Dziekani lub Pełnomocnik Rektora ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia mogą zlecić przeprowadzenie dodatkowej niezapowiedzianej hospitacji zajęć dydaktycznych oraz kontroli dokumentacji, dotyczącej jakości kształcenia - Regulamin Działania Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia) do wyłonienia i nagradzania najlepszych nauczycieli akademickich.

Studenci podczas spotkania stwierdzili, że lepiej byłoby oceniać zajęcia bezpośrednio po ich zakończeniu, a nie w trakcie zaliczeń końcowych lub dłuższy czas po zakończeniu zajęć. Zarówno nauczyciele jak i studenci uważają, że przeprowadzona ankieta powinna w większym stopniu mieć wpływ na ogólną ocenę podsumowującą pracę nauczyciela. Uzyskanie wyników ponadprzeciętnych wśród dydaktyków powinno być odzwierciedlone w wynagrodzeniu. Jednocześnie studenci zauważyli, że ich negatywne opinie na temat niektórych nauczycieli nie powinny być bagatelizowane, uczelnia powinna w sposób stanowczy reagować w takich sytuacjach.

Kadra naukowa i dydaktyczna jest bardzo zaangażowana w życie uczelni. Prowadzone są liczne i bardzo aktywne koła naukowe, w których studenci chętnie biorą udział. Charakter i zakres działalności naukowej studentów jest wyróżniający się w skali ogólnopolskiej.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Mocne strony:

Liczba i wybitny dorobek naukowy, specjalistyczne doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich, w tym minimum kadrowego oraz innych osób prowadzących zajęcia ze studentami, a także realizowana w jednostce polityka kadrowa zapewnia realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia.

Jednostka zapewnia prawidłową obsadę zajęć dydaktycznych, uwzględniając wysokie kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia, a ponadto zgodność doświadczenia zawodowego nauczycieli, zdobytego poza uczelnią z zakresem zajęć oraz praktycznymi umiejętnościami wskazanymi w opisie efektów kształcenia dla ocenianego kierunku lub zgodność dorobku naukowego nauczycieli z dyscyplinami naukowymi, z którymi te zajęcia są powiązane.

Jednostka dba o prawidłowy dobór kadry, kreuje warunki motywujące do rozpoznawania potrzeb rozwojowych i wszechstronnego doskonalenia kadry, zapewnia jej stały rozwój, a także prowadzi kompleksową i wieloaspektową ocenę jakości kadry, z uwzględnieniem osiągnięć naukowych i dydaktycznych jako kryterium doboru i oceny, jak również wykorzystuje wyniki oceny, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, jako podstawę doskonalenia kadry oraz prowadzonej polityki kadrowej.

Słabe strony:

Zbyt mała uwaga władz uczelni dla wybitnych dydaktyków – wskazane nagrody, doceniające wkład i wysiłek nauczycieli akademickich w prowadzenie zajęć ze studentami.

Przesłanki, które zdecydowały o zaproponowaniu przez ZO PKA oceny wyróżniającej:

1. Liczna, ambitna i kreatywna pod względem naukowym i organizacyjnym kadra dydaktyków, posiadających wyróżniający się dorobek naukowy i doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią oraz wysokie kompetencje specjalistyczne dla nauczycieli akademickich ocenianego kierunku.
2. Na kierunku lekarsko-dentystycznym zapewniona jest prawidłowa i wyróżniająca się merytoryczna obsada zajęć dydaktycznych, uwzględniająca wysokie kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia, a ponadto stwierdzono wybitną zgodność doświadczenia zawodowego nauczycieli, zdobytego poza uczelnią z zakresem zajęć oraz praktycznymi umiejętnościami wskazanymi w opisie efektów kształcenia dla ocenianego kierunku.
3. Realizowana wielokierunkowa strategia uczestnictwa pracowników naukowych w licznych studyjnych wyjazdach zagranicznych.
4. Wyróżniająca się współpraca nauczycieli akademickich z otoczeniem społeczno-gospodarczym – liczne projekty badawcze prowadzone wspólnie z innymi jednostkami gospodarczymi i akademickimi, zagranicznymi i polskimi.

Dobre praktyki

Bardzo wysokie wymagania władz UMB co do uzyskiwania stopni naukowych nie wpłynęły na ograniczenie ich uzyskiwania, a przeciwnie przyczyniły się do stymulacji rozwoju naukowego, co świadczy o wysokim poziomie prowadzonych badań naukowych międzynarodowych oraz o wysokim poziomie rozpraw doktorskich i habilitacyjnych, osiągnięć naukowych i dydaktycznych, oraz dużym doświadczeniu zawodowym pracowników naukowo-dydaktycznych. Ścieżka awansu zawodowego pracownika uwzględnia też możliwość powierzania funkcji kierowniczych osobom, które posiadają bogaty dorobek naukowy i dydaktyczny, ale wykazują również zdolności organizacyjne, powołując ich do pełnienia funkcji kierowniczych po przeprowadzeniu postępowania konkursowego.

Zalecenia

Zwrócenie większej uwagi podczas okresowych ocen nauczycieli na dorobek dydaktyczny.

Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Kierunek lekarsko – dentystyczny współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Na ocenianym kierunku stwierdzono aktywny udział przedstawicieli otoczenia, w tym pracodawców w określaniu i weryfikacji efektów kształcenia w trakcie procesu kształcenia i na jego zakończenie.

Przedstawiciele otoczenia zewnętrznego wchodzi w skład następujących gremiów uczelnianych: Uczelniany Zespół ds. Zapewnienia i Doskonalenia i Jakości Kształcenia (2 przedstawicieli), Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia (3 przedstawicieli) oraz Rady programowej (3 przedstawicieli).

Zespół oceniający stwierdza pozytywny wpływ współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców na program i realizację procesu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w zakresie umiejętności związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym.

W dokumencie „Procedura współpracy z pracodawcami oraz sposoby i metody jej dokumentowania” opisano zakres współpracy z pracodawcami. Obejmuje ona uwzględnienie wniosków przedstawicieli otoczenia zewnętrznego przy projektowaniu programów kształcenia, ich ocenie i weryfikacji, a także prowadzeniu badań naukowych, w tworzeniu nowych kierunków studiów, w tym studiów doktoranckich i podyplomowych, nawiązywanie współpracy polegającej na podejmowaniu wspólnych przedsięwzięć, w szczególności konferencji i zebrań naukowo-szkoleniowych, bezpośrednich spotkań z pracownikami naukowo-dydaktycznymi i studentami, udostępnianie ofert pracy, staży i praktyk na stronie internetowej Biura Karier, współpraca z Izbami (np. Aptekarską, Lekarską, Diagnostów Laboratoryjnych, Okręgową Izbą Pielęgniarek i Położnych, itp.), organizowaniu przez Biuro Karier spotkań dla studentów i absolwentów ocenianego kierunku z pracodawcami (np. Kariera Medyka).

Podczas spotkania z pracodawcami obecnych było 5 pracodawców. Pracodawcy są bardzo zadowoleni ze współpracy z Uczelnią. Podkreślili, że biorą czynny udział podczas formalnych spotkań Rady Programowej ocenianego kierunku oraz zespołów zapewnienia

i doskonalenia jakości kształcenia. Kontakt z władzami ocenianego kierunku odbywa się też poprzez kontakt bezpośredni. Jeden z pracodawców jako przykład pozytywnej współpracy wymienił między innymi organizację specjalistycznego kursu implantologicznego, który odbywa się raz do roku dla studentów ocenianego kierunku. Biorą w nim udział studenci, którzy są szczególnie uzdolnieni.

Pracodawcy widzą atuty absolwentów ocenianego kierunku lekarsko-dentystycznego. Przedstawiciele otoczenia zewnętrznego ocenili, iż absolwenci tego kierunku mają bardzo dobrą wiedzę na temat zaburzeń ogólnoustrojowych w aspekcie internistycznym, a ich umiejętności praktyczne są na wysokim poziomie. Stwierdzili również, że absolwentów kierunku wyróżnia wysoka kultura osobista oraz empatia.

Zespół oceniający potwierdza wysokie kwalifikacje absolwentów kierunku lekarsko-dentystycznego.

Podczas spotkania z władzami kierunku uzyskaliśmy informację, że nie jest prowadzona ankietyzacja pracodawców w celu zebrania ich opinii na temat studentów i absolwentów ocenianego kierunku. Niemniej informacją taką władze dziekańskie dysponują gdyż na ten moment wszystkie podmioty zewnętrzne są jednocześnie podmiotami wewnętrznymi.

Trzech pracodawców obecnych na spotkaniu bierze czynny udział w spotkaniach Izby Lekarskiej.

Współpraca z podmiotami zewnętrznymi polega przede wszystkim na zawieraniu porozumień, które umożliwiają realizację kształcenia praktycznego. Studenci mogą odbywać praktykę w dowolnie wybranej instytucji w kraju i za granicą. Instytucja partnerska powinna w porozumieniu o prowadzeniu studenckich praktyk zawodowych określić liczbę studentów, którym placówka jest w stanie zagwarantować odpowiednie stanowiska pracy.

Program praktyki zawiera opis poszczególnych czynności, które student wykonywał w czasie ich odbywania. Zdaniem Zespołu Oceniającego należałoby wprowadzić zaliczenie praktyk na ocenę. Również wybrane umiejętności powinny być oceniane zgodnie ze stopniem ich opanowania. Kryteria uzyskania poszczególnych ocen powinny zostać opisane.

Pracownicy jednostki prowadzącej oceniany kierunek współpracują z podmiotami zewnętrznymi prowadząc wspólnie badania naukowe. Jej przykładem może być współpraca z firmą Fotona d.o.o. ze Słowacji w dziedzinie dotyczącej badań nad zastosowaniem zabiegów laserowych

w periodontologii, Politechniką Białostocką w projekcie badawczym pt. Porównanie właściwości mechanicznych stopów metali i tlenku cyrkonu jako nośników mostów protetycznych.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Przedstawiciele otoczenia zewnętrznego

- są aktywni w Radzie Programowej ocenianego kierunku i uczestniczą w sprawach szkoleń, efektów kształcenia i kariery absolwentów,
- mają wpływ na treści nauczania teoretycznego i praktycznego w kontekście kompetencji i umiejętności,
- organizują kursy specjalistyczne z praktycznym aspektem.

Zespół Oceniający pozytywnie ocenia włączenie pracodawców w prace Rady Programowej ocenianego kierunku oraz zespołów ds. zapewnienia i doskonalenia i jakości kształcenia, częste nieformalne spotkania władz Uczelni z pracodawcami oraz realizację projektów naukowych we współpracy ze środowiskiem społeczno-gospodarczym.

Stwierdzono brak zaangażowania we współpracę z władzami kierunku przedstawicieli otoczenia zewnętrznego, którzy nie byłoby bezpośrednio związani z UMB oraz brak ankietyzacji pracodawców. Wprowadzenie ankiet dla pracodawców pozwoliłoby zebrać bardzo ważne informacje na temat studentów i absolwentów ocenianego kierunku. Pozwoli ocenić ich realne umiejętności i wiedzę w zestawieniu z wymaganiami zawodowymi. Ankieta zaangażuje większą liczbę podmiotów zewnętrznych nie związanych bezpośrednio z uczelnią. Zbieranie informacji od pracodawców zwróci ich uwagę na fakt, iż oceniany kierunek liczy się z ich zdaniem przez co pracodawcy bardziej zaangażują się w tą współpracę.

Dobre praktyki

Zalecenia

Nawiązanie współpracy z podmiotami otoczenia zewnętrznego niezawianymi bezpośrednio ze strukturami UMB.

Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Kierunek lekarsko-dentystyczny nie posiada oferty kształcenia w językach obcych i nie prowadzi zajęć realizowanych przez nauczycieli akademickich z zagranicy.

Natomiast oceniany kierunek umożliwia w znacznej ofercie uczestniczenie studentów, doktorantów i nauczycieli akademickich w programach wymiany międzynarodowej ERASMUS+, w którym Uniwersytet Medyczny w Białymstoku uczestniczy od roku akademickiego 2004/2005. W roku 2014 Uniwersytet uzyskał tzw. Kartę Uczelni Erasmusa na lata 2014-2020, umożliwiającą udział w programie Erasmus+, będącym kontynuacją poprzednich programów Socrates-Erasmus i „Uczenie się przez całe życie” - Erasmus. Dzięki temu na ocenianym kierunku realizowane mogą być cztery kategorie mobilności: wyjazdy studentów na studia do innych uczelni, wyjazdy studentów na praktyki, wyjazdy nauczycieli akademickich w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych oraz wyjazdy szkoleniowe pracowników tego kierunku.

Zespół Oceniający stwierdził trudności i ograniczenia w wysyłaniu studentów kierunku lekarsko-dentystycznego na inne uczelnie w ramach programów wymiany międzynarodowej ze względu na brak na tym kierunku nauczania w językach obcych i wzajemnej wymiany studentów opartego na spójnym międzynarodowym programie kształcenia.

Uniwersytet Medyczny zawarł szereg umów międzyinstytucjonalnych z uczelniami zagranicznymi z Niemiec, Hiszpanii, Portugalii, Włoch, Francji, Belgii, Węgier, Rumunii, Czech, Słowacji, Turcji, Litwy, Estonii i Chorwacji. Powyższe umowy swoim zakresem obejmują wszystkie trzy wydziały UMB. Wyjazdy studentów na praktyki i wyjazdy pracowników Uczelni mogą się również odbywać do instytucji niebędących uczelniami wyższymi, bez konieczności podpisywania umów międzyinstytucjonalnych. Zainteresowaniem cieszą się również wyjazdy szkoleniowe pracowników Uczelni, w tym pracowników kierunku lekarsko-dentystycznego.

W ostatnich 5 latach studenci i nauczyciele akademicy UMB brali udział w mobilności w ramach programu Erasmus+. Liczby wyjeżdżających na kierunku lekarsko-dentystycznym w w/w okresie wyrażają się następująco:

- 1 studentka wyjechała na studia (Słowacja);
- łącznie 5 nauczycieli akademickich na 7 wyjazdów szkoleniowych.

Aktualnie 20 studentów kierunku lekarsko-dentystycznego korzysta ze szkolenia we Włoszech w ramach projektu *Program rozwoju kompetencji studentów kierunku Techniki Dentystyczne i kierunku Lekarsko-Dentystycznego UMB*.

W Uczelni istnieje możliwość wyjazdów na dwutygodniowe praktyki studenckie do uczelni w Mińsku, Grodnie (Białoruś): w ostatnich 5 latach wyjechało łącznie 13 studentów kierunku lekarsko-dentystycznego. UMB prowadzi także praktyki dla obcokrajowców. W ostatnich 5 latach praktyki odbyło 14 studentów (12 - w ramach umów międzynarodowych, 2 – w ramach wymiany IFMSA Poland).

W ciągu ostatnich 5 lat, na konferencje zagraniczne wyjechało 2 studentów kierunku lekarsko-dentystycznego, natomiast w międzynarodowych konferencjach organizowanych na terenie Polski wzięło udział 4 kolejnych studentów.

Uniwersytet Medyczny w Białymstoku uczestniczy także w programie MOSTUM – Ogólnopolskim Programem Międzyuczelnianej Wymiany Studentów Kierunków Medycznych w Polsce, jednak bez wykazanego udziału studentów ocenianego kierunku.

Kadra naukowa kierunku lekarsko-dentystycznego, w okresie ostatnich pięciu lat, odbyła blisko 100 wyjazdów na zagraniczne konferencje naukowe, gdzie prezentowała wyniki swoich badań oraz uczestniczyła w prelekcjach najlepszych specjalistów w swoich dziedzinach, a także wyjazdów w celach naukowo-szkoleniowych, podczas których uczestniczyła w szeregu specjalistycznych, prestiżowych kursach zawodowych trwających od tygodnia do trzech miesięcy, między innymi w ośrodkach dentystycznych we Włoszech i Rumunii w 2011 roku, w Seattle i w Nowym, Jorku/USA w 2012 roku, a także Szwajcarii i Niemczech w 2012 roku. Nauczyciele akademicki ocenianego kierunku brali udział w wizytach studyjnych w polskich ośrodkach w Gliwicach i Warszawie w latach 2011-2012.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Mocne strony – szeroki wybór możliwości współpracy zagranicznej studentów i pracowników naukowo-dydaktycznych. Kreowanie warunków sprzyjających umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, przygotowujących studentów i stwarzających im możliwości uczenia się w

językach obcych, wspieranie międzynarodowej mobilności studentów ocenianego kierunku i nauczycieli akademickich.

Zespół Oceniający stwierdza pozytywny wpływ współpracy zawodowej i dydaktycznej z zagranicznymi instytucjami i ośrodkami dentystycznymi oraz mobilności naukowej studentów i nauczycieli akademickich na koncepcję kształcenia na ocenianym kierunku.

Słabe strony – trudności w wysyłaniu studentów kierunku lekarsko-dentystycznego w programach wymiany międzynarodowej ze względu na brak kształcenia w formie prowadzenia zajęć w językach obcych oraz brak wykładowców zagranicznych na tym kierunku oraz trudności w realizacji spójnego, międzynarodowego procesu kształcenia.

Zespół Oceniający stwierdza, iż w planach rozwoju kierunku lekarsko-dentystycznego oraz w planowaniu realizacji programu kształcenia władze tego kierunku powinny rozważyć stworzenia dydaktyki w języku obcym tworząc *English Division*.

Dobre praktyki

Zalecenia

Podniesienie poziomu kształcenia w zakresie znajomości języków obcych, w tym języka angielskiego.

Wprowadzenie do programu kształcenia przedmiotów prowadzonych w językach obcych.

Włączenie wykładowców z zagranicy w prowadzeniu zajęć na ocenianym kierunku

Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia

7.1. Infrastruktura dydaktyczna oraz wykorzystywana w praktycznym przygotowaniu zawodowym

7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne

7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Oceniana jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną oraz infrastrukturą konieczną do praktycznego przygotowania zawodowego, która umożliwia realizację programu kształcenia, osiąganie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, wykonywanie przez nich czynności praktycznych oraz realizację projektów.

Baza dydaktyczna Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku składa się z zakładów nauk podstawowych (teoretycznych), zlokalizowanych w pobliżu głównego budynku uczelni (Collegium Universum, Collegium Novum, Collegium Pathologicum). W skład bazy dydaktycznej Uczelni wchodzi także dwa szpitale kliniczne. Uniwersytecki Szpital Kliniczny dysponuje ponad 800 łózkami. Zapewnia także opiekę stacjonarną, łącznie z systemem hospitalizacji w ramach pobytu dziennego. Uniwersytecki Dziecięcy Szpital Kliniczny jest drugim co do wielkości szpitalem w mieście. Nowocześnie wyposażona i w pełni profesjonalna kadra szpitala tworzy dobrą bazę dydaktyczną dla studentów.

Poza tym kliniki i ośrodki badawcze, z których korzysta Wydział są zlokalizowane w: Szpitalu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Białostockim Centrum Onkologii im. M. Skłodowskiej-Curie, Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Choroszcy. Ponadto Wydział korzysta z pracowni badań diagnostycznych, otwartej na terenie Białostockiego Parku Naukowo-Technologicznego w ramach Laboratorium Obrazowania Molekularnego i Rozwoju Technologii Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku. Pracownia ta wyposażona jest w najnowocześniejsze urządzenie do badań obrazowych całego ciała - BiographMR.

Dydaktyka Wydziału Lekarskiego realizowana jest na bazie zakładów i jednostek wchodzących w struktury Wydziału: to jest 34 zakłady i 42 kliniki, 2 studia, 2 centra i 3 samodzielne pracownie.

Studenci kierunku lekarsko-dentystycznego odbywają zajęcia również w jednostkach naukowo-dydaktycznych dwóch pozostałych wydziałów Uczelni: Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej oraz Wydziału Nauk o Zdrowiu.

Głównym miejscem odbywania się zajęć z przedmiotów kierunkowych jest nowo wyremontowane Centrum Dydaktyki Stomatologicznej. Jest ono wyposażone w salę fantomową przeznaczoną na potrzeby Zakładu Protetyki Stomatologicznej oraz pomieszczenia przeznaczonego do zabiegów chirurgicznych.

Ponadto, należy dodać, iż dzięki projektowi *Wdrożenie programu rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku z wykorzystaniem Centrum Symulacji Medycznej* (projekt z Funduszy Europejskich Wiedza Edukacja Rozwój) powstało Centrum Symulacji Medycznej. W nowopowstałym CSM znajdują się 3 sale do nauki umiejętności stomatologicznych: pracownia interdyscyplinarna, pracownia specjalistyczna i laboratorium materiałowe, w których naukę rozpoczną studenci w październiku 2017 roku.

Wykłady prowadzone są w oparciu o najnowocześniejsze wyposażenie sal wykładowych, seminaryjnych i ćwiczeniowych (rzutniki multimedialne, rzutniki folii, rzutniki pisma, telewizory, wideo). Dwa szpitale kliniczne z nowoczesną aparaturą diagnostyczną zapewniają dobre warunki zajęć klinicznych.

Stan, nowoczesność i kompleksowość bazy dydaktycznej, w tym także bazy wykorzystywanej w praktycznym przygotowaniu zawodowym, dają możliwość osiągnięcia kompetencji zawodowych w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej związanej z kierunkiem lekarsko-dentystycznym. Zadanie to spełnia także stan i nowoczesność infrastruktury i wyposażenie instytucji, w których prowadzone są zajęcia poza uczelnią.

Uniwersytet Medyczny w Białymstoku zapewnia stały dostęp do zasobów informatycznych swoim studentom. UMB jest jednym ze współzałożycieli Miejskiej Sieci Komputerowej BIAMAN, która świadczy usługi w zakresie dostępu do ogólnodostępnych zasobów internetowych. Budowa sieci daje możliwość jednostkom naukowo-dydaktycznym UMB dostęp do szybkiej, szerokopasmowej sieci internetowej o dużych możliwościach technicznych (łącza światłowodowe). Obecnie z sieci korzysta ponad 1200 komputerów akademickich.

W UMB wdrożono także bezpłatną sieć bezprzewodową eduroam dla studentów i pracowników. Sieć eduroam została udostępniona w miejscach prowadzenia zajęć, w tym także na terenie szpitali uniwersyteckich. Wykorzystuje się tu także zasoby hostingu i powszechnej archiwizacji danych. Wdrożono również usługi wideokonferencji oraz naukowej interaktywnej telewizji HD.

Studenci omawianego kierunku mogą korzystać z ogólnodostępnych sal komputerowych, które zostały utworzone w Domach Studenta (9 stacji roboczych) oraz Euroregionalnym Centrum Farmacji (3 stanowiska komputerowe).

Studenci korzystają także ze skomputeryzowanych sal dydaktycznych w:

- Zakładzie Statystyki i Informatyki Medycznej – 76 stanowisk komputerowych,
- Bibliotece Głównej – 18 stanowisk komputerowych,
- Zakładzie Fizjologii – 22 stanowiska komputerowe,

- Zakładzie Medycyny Sądowej, Patomorfologii Lekarskiej, Histologii i Embriologii – razem 64 stanowiska komputerowe,
- Zakładzie Farmakodynamiki – 10 stanowisk komputerowych,
- Zakładzie Syntezy i Technologii Środków Leczniczych – 16 stanowisk komputerowych,
- Zakładzie Dietetyki i Żywienia Klinicznego – 4 stanowiska komputerowe.

Uniwersytet Medyczny w Białymstoku udostępnia również studentom elektroniczny dostęp do platformy obsługi toku studiów, w tym indeks elektroniczny.

Uniwersytet Medyczny w Białymstoku uczestniczy jako beneficjent w projekcie *Platforma Obsługi Nauki PLATON*. Celem tego projektu jest rozwój krajowej infrastruktury teleinformatycznej nauki (sieć PIONIER) o aplikacje i usługi wspierające badania naukowe i prace rozwojowe polskich zespołów badawczych na rzecz innowacyjnej gospodarki.

Ponadto w ramach zwiększenia dostępu do technologii informacyjno-komunikacyjnej uczelnia uruchomiła infrastrukturę techniczną zrealizowaną w ramach projektu *Rozbudowa 21 środowiskowych sieci teleinformatycznych nauki - NewMAN*. Uzyskano w ten sposób platformę transmisyjną, zwiększającą przepustowość sieci MAN (sieć miejska). Umożliwiło to zestawianie dynamicznych połączeń wirtualnych i dedykowanych kanałów na żądanie, które wykorzystywane są przez uczelnie i instytucje naukowe przy realizacji projektów krajowych i międzynarodowych.

Stwierdzono dostosowanie bazy dydaktycznej oraz bazy wykorzystywanej w praktycznym przygotowaniu zawodowym studentów do potrzeb wynikających z realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku. W oparciu o infrastrukturę dydaktyczną, którą dysponuje jednostka, infrastrukturę i wyposażenie instytucji, w których prowadzone są praktyki zawodowe i zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, a także wykorzystanie dostępnej technologii informacyjno-komunikacyjnej, stwierdzono, iż studenci omawianego kierunku mają dobre warunki do nauki, umożliwiające osiągnięcie przez nich zakładanych efektów kształcenia, w tym w także efektów w zakresie umiejętności związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym oraz kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy. W takim samym zakresie stwierdza się, iż rozmiary bazy dydaktycznej oraz bazy wykorzystywanej

w praktycznym przygotowaniu zawodowym, służącej realizacji procesu kształcenia na

ocenianym kierunku są wystarczające w odniesieniu do liczebności studentów i planów rozwoju kierunku.

Stwierdzono także, iż poza pomieszczeniami Biblioteki, infrastruktura dydaktyczna oraz baza wykorzystywana w praktycznym przygotowaniu zawodowym służąca realizacji procesu kształcenia jest dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. Zapewnia się osobom niepełnosprawnym uczestnictwo w procesie kształcenia oraz korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnej oraz zaplecza sanitarnego. Nie mniej jednak Biblioteka nie jest dostosowana do osób niepełnosprawnych ruchowo. Występują tu ograniczenia architektoniczne. Wyposażona jest jednak w stanowiska komputerowe z urządzeniami czytającymi

i powiększającymi tekst drukowany, klawiaturę z dużymi klawiszami w wersji kolorowej oraz kolorowy powiększalnik ekranowy. Są to więc miejsca dostosowane do osób niedowidzących i niedosłyszących. Poza tym Uczelnia posiada w większości jednostek prowadzących zajęcia (zwłaszcza klinicznych) podjazdy do budynków oraz windy. W celu wspierania studentów i doktorantów niepełnosprawnych powołane jest Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych oraz Pełnomocnik Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych.

Podczas wizytacji nie stwierdzono uchybień zagrażających bezpieczeństwu bazy dydaktycznej i naukowej pod względem przepisów BHP.

7.2.

Biblioteka powstała w 1950 roku i mieści się w gmachu głównym Uczelni. Prowadzi działalność usługową, dydaktyczną i naukową.

Pomieszczenia Biblioteki nie są dostosowane do osób niepełnosprawnych ruchowo z powodu barier architektonicznych i braku podjazdów dla wózków ortopedycznych. Dwa stanowiska dostosowane są tylko dla osób słabo widzących i niedosłyszących. Stanowiska te nie są dostosowane dla osób niepełnosprawnych ruchowo.

Pewną niezręcznością w raporcie samooceny biblioteki jest nieuprawniona i ryzykowna ocena bibliotek innych województw.

Biblioteka posiada naukowe czasopisma medyczne, czasopisma popularnonaukowe oraz prasę codzienną i wydawnictwa o charakterze lokalnym, regionalnym i ogólnopolskim. W jej zasobach znajdują się także druki dawne.

Łącznie w bibliotece użytkownicy mają 121 miejsc, 25 stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu (w tym 6 laptopów w sali szkoleniowej). Biblioteka prowadzi punkt kserograficzny.

Stan zbiorów biblioteki na dzień 31 grudnia 2016 r.:

- 130.779 woluminów książek,
 - 50.429 woluminów czasopism,
 - jednostek zbiorów specjalnych,
 - 354 jednostki zbiorów elektronicznych,
- co stanowi wystarczający materiał edukacyjny.

Biblioteka umożliwia wolny dostęp do zbiorów w czytelnicy. Księgozbiór w czytelnicy posiada etykiety RFID.

Studenci ocenianego kierunku mają zapewniony dostęp do podręczników i pozostałego piśmiennictwa wskazywanego jako lektura w sylabusach przedmiotów.

Biblioteka pracuje w zintegrowanym systemie bibliotecznym ALEPH, który umożliwia kompleksową obsługę czynności bibliotecznych (gromadzenie, opracowanie, udostępnianie zbiorów). Z poziomu katalogu OPAC zarejestrowany użytkownik ma możliwość zamawiania książek w wypożyczalni i czytelnicy, przedłużania wypożyczanych egzemplarzy oraz sprawdzenia stanu swojego konta bibliotecznego. Otrzymuje też informacje drogą e-mailową o zbliżającym się terminie zwrotu wypożyczonych materiałów bibliotecznych.

Biblioteka oferuje dostęp do elektronicznych źródeł informacji medycznej: polskich i zagranicznych baz bibliograficznych oraz baz pełnotekstowych dostępnych w sieci internetowej UMB oraz z komputerów domowych poprzez HAN.

Biblioteka umożliwia dostęp do następujących zasobów elektronicznych: ACS, BMJ, ClinicalKey, EBSCO, Karger, LWW, Oxford, Science Direct, Springer, Wiley Online Library, UpToDate, Medline, Polska Bibliografia Lekarska, Scopus, Web of Science, Access Medicine, IBUKlibra, Elibrary. Od 2015 roku Biblioteka ma również dostęp do baz danych Reaxys i Reaxys Medicinal Chemistry, Medline Complete, Cochrane Library i czasopism elektronicznych wydawnictwa Informa Healthcare.

W roku akademickim 2016/2017 Biblioteka Główna UMB udostępnia studentom i wykładowcom bazę testów USMLE Easy.

Łącznie biblioteka zapewnia dostęp do ponad 100 tys. tytułów czasopism i książek pełnotekstowych w wersji elektronicznej. Oprócz baz danych biblioteka zapewnia dostęp do narzędzi wspomagających wyszukiwanie: multiwyszukiwarki Ebsco Discovery Service (EDS), narzędzia linkującego LinkSource oraz listy czasopism i książek online A-to-Z.

7.3.

Oceniana jednostka monitoruje i doskonali infrastrukturę dydaktyczną oraz infrastrukturę wykorzystywaną w praktycznym przygotowaniu zawodowym, a także system biblioteczno-informacyjny i zasoby edukacyjne, zapewniając udział studentów w tych procesach, w tym studentów niepełnosprawnych. Oceniana jednostka działania te opiera na procedurach zawartych w Regulaminie Działania Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia (DSZiDJK).

Procedura wspomagania procesu kształcenia swoim zakresem obejmuje ocenę wyposażenia, ale także dostępu do aparatury w salach naukowo-dydaktycznych, drobnego sprzętu laboratoryjnego oraz komputerów. Poza tym weryfikowany jest dostęp do Władz Uczelni i jej jednostek, w szczególności Prorektora ds. Studenckich, Dziekanów, Prodziekanów, Kierowników Studiów Doktoranckich, opiekunów lat oraz Pełnomocnika Rektora ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia.

Sprawdzany jest także dostęp niepełnosprawnych studentów do obiektów UMB oraz łatwość kontaktu ze studentami niepełnosprawnymi w przypadku problemów i możliwości wprowadzenia udogodnień.

Przeprowadzana jest także analiza pracy Dziekanatów oraz Pracy Działu Spraw Studenckich a także zasobów Biblioteki Głównej pod kątem potrzeb prowadzonego kształcenia.

W tym celu Wydziałowa Komisja i Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia współpracują z Biurem ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, Pełnomocnikiem Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych, Biurem ds. Osób Niepełnosprawnych, Działem Informatyki i Teletransmisji, Studentami, Doktorantami, Uczestnikami studiów podyplomowych, Kanclerzem, Dyrektorem Biblioteki.

Raz do roku Kanclerz przeprowadza analizę wyposażenia wspomagającego proces kształcenia a Dyrektor Biblioteki dokonuje analizy zasobów bibliotecznych. Analizy te kończą się raportami z tych przeglądów. Ponadto Wydziałowa Komisja analizuje wyniki ogólnouczelnianej ankiety dotyczącej systemu opieki dydaktycznej i naukowej nad studentami (raz do roku). Poza tym badania ankietowe dotyczące opinii studentów na temat oceny

warunków kształcenia prowadzone są także podczas hospitacji zajęć dydaktycznych. Zgodnie z §14 pkt. 8 Regulaminu DSZiDJK, Rektor, Prorektorzy, Dziekani lub Pełnomocnik Rektora ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia mogą zlecić przeprowadzenie dodatkowej niezapowiedzianej hospitacji zajęć dydaktycznych. W roku 2016 r. Prorektor ds. Studenckich w porozumieniu z Dziekanami poszczególnych Wydziałów przeprowadził 20 hospitacji zajęć praktycznych. Założeniem hospitacji nie była weryfikacja merytoryczności prowadzonych zajęć, ale jakości oraz warunków kształcenia. Podczas hospitacji na kierunku lekarsko-dentystycznym w roku akademickim 2015/2016 stwierdzono, iż jedynie 2 osoby zwróciły uwagę na mały kontakt z pacjentem podczas ćwiczeń z ortodoncji, pozostali studenci ocenili warunki kształcenia jako dobre lub bardzo dobre. Część osób zwróciło uwagę, przy ocenie Biblioteki, na długie kolejki lub zbyt małą liczbę egzemplarzy książek do wypożyczenia. Warto w tym miejscu wspomnieć, iż Dziekan Wydziału do dnia 15 czerwca może zgłosić do Biblioteki UMB informacje o tytułach książek, które Biblioteka powinna zakupić, a które są niezbędne dla zachowania odpowiednich warunków uczenia się.

Dyrektorzy Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego oraz Uniwersyteckiego Dziecięcego Szpitala Klinicznego raz do roku sporządzają sprawozdanie z wykonania przeglądów okresowych obiektów budowlanych oraz wykonanych przez szpital bieżących konserwacji i remontów pomieszczeń.

Natomiast Kierownicy poszczególnych klinik i zakładów mają możliwość zgłaszania do Działu Administracyjno-Gospodarczego lub Działu Konserwacji i Eksploatacji swoich uwag co do stanu obiektów UMB.

Decyzję o wprowadzaniu działań naprawczych, korygujących i doskonalących warunki kształcenia na Wydziale, zaproponowanych przez Wydziałowy Zespół lub Wydziałową Komisję, podejmuje Rada Wydziału w drodze Uchwały.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Oceniana jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną oraz infrastrukturą konieczną do praktycznego przygotowania zawodowego, która umożliwia realizację programu kształcenia a także osiągnięcie przez studentów, w tym również studentów niepełnosprawnych, zakładanych dla kierunku lekarsko-dentystycznego efektów kształcenia. Studenci mają możliwość wykonywania czynności praktycznych zgodnie z planem studiów.

Infrastruktura, z której korzysta oceniana jednostka w pełni zapewnia studentom kierunku lekarsko-dentystycznego proces uczenia się, nabywania umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy.

Studenci oraz pracownicy Wydziału Lekarskiego korzystają z aktualnych zasobów bibliotecznych oraz informacyjnych, a także z innych zasobów edukacyjnych właściwych dla ocenianego kierunku. Wśród dostępnych zasobów bibliotecznych znajduje się literatura obowiązkowa i zalecana w sylabusach poszczególnych przedmiotów. Zasoby te są stale uzupełniane, także na wniosek Dziekana Wydziału.

Uczelnia wypracowała procedury, które umożliwiają monitorowanie oraz doskonalenie infrastruktury dydaktycznej oraz infrastruktury wykorzystywanej w praktycznym przygotowaniu zawodowym. Monitorowany jest również system biblioteczno-informacyjny. Studenci oraz pracownicy Wydziału są angażowani do procesu ulepszania warunków kształcenia.

Dobre praktyki

Infrastruktura jest poddawana cyklicznej ewaluacji, co sprzyja doskonaleniu bazy dydaktycznej.

Uczestnictwo w krajowej infrastrukturze teleinformatycznej nauki.

Zalecenia

Przystosowanie biblioteki do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową.

Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia

8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia

8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

8.1

Uczelnia posiada skuteczny, kompleksowy program wspierania i motywacji studentów do osiągnięcia efektów kształcenia na ocenianym kierunku. Uwzględnia on studentów studiów

stacjonarnych

i niestacjonarnych, pracujących i niepełnosprawnych. Poszczególne lata studiów mają opiekunów i koordynatorów przedmiotów do kompetencji których należy m. in.: przekazywanie studentom podstawowych informacji na temat organizacji studiów, regulaminu studiów

i przepisów obowiązujących w Uczelni oraz struktury i funkcjonowania Uczelni; informowanie o sprawach bieżących związanych z organizacją semestru, przebiegiem studiów oraz zaliczeń.

Uczelnia w celu poprawy dostępności i wsparcia wprowadziła również dyżury dziekańskie i rektorskie, które umożliwiają studentom bezpośredni kontakt z władzami Uczelni w przypadku zaistnienia takiej potrzeby. Studenci wybierają spośród siebie starostę, który reprezentuje grupy w kontakcie z dziekanatem. Studenci pozytywnie wypowiedzieli się na temat osób, które pomagają im w codziennym studiowaniu.

Studenci obecni podczas spotkania z ZO wyrazili pozytywne opinie o pracy dziekanatu i pomocy świadczonej przez jego pracowników. Godziny otwarcia dziekanatu są dostosowane do potrzeb wszystkich grup studentów.

Studenci podczas spotkania z ZO stwierdzili, że każdy nauczyciel odbywa dyżury na których studenci mogą uzupełnić zaległości a także pogłębiać swoją wiedzę poprzez indywidualne poszerzenie poruszanych podczas zajęć zagadnień. Godziny dyżurów są z punktu widzenia studentów odpowiednie, a dodatkowo jest możliwość umówienia indywidualnego spotkania poza godzinami konsultacji.

Uczelnia zapewnia studentom wsparcie w postaci stypendiów - socjalnego, dla osób niepełnosprawnych, Rektora dla najlepszych studentów przyznawanych wg określonego Regulaminu (Załącznik do Zarządzenia nr 31/15 Rektora UMB z dnia 2.07.2015 r.). Wszystkie informacje dotyczące pomocy materialnej zamieszczone są na stronie internetowej Uczelni. Jednostka zapewnia również środki finansowe dla działalności Samorządu Studenckiego oraz Kół Naukowych, z czego studenci korzystają w razie potrzeby.

W jednostce prowadzącej oceniany kierunek, studentów niepełnosprawnych wspiera Pełnomocnik Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych. Działa też Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych, które ma za zadanie wsparcie studentów niepełnosprawnych, tak aby możliwy był ich pełny udział w procesie kształcenia. Uczelnia posiada w większości jednostek prowadzących zajęcia (zwłaszcza klinicznych) podjazdy do budynków i windy.

Dostosowano też stronę internetową Uczelni do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W uczelni funkcjonuje prężnie działający Samorząd Studentów, opiniujący na wniosek władz oraz z własnej inicjatywy akty prawne obowiązujące w Uczelni. Samorząd realizuje również szereg aktywności, których adresatami są nie tylko studenci ale również pracownicy Uczelni i mieszkańcy Białegostoku. Przedstawiciele studentów wymienili następujące inicjatywy: Dni Kultury Studenckiej – Juwenalia Białystok, Festiwal Kultury Studenckiej Medykalia, wydarzenia o charakterze charytatywnym oraz imprezy integracyjne dla studentów. Studenci działający w organach samorządu studentów obecni podczas spotkania z ZO bardzo pozytywnie ocenili współpracę na linii Samorząd – Władze Uczelni/Wydziału.

Na Wydziale funkcjonują również koła naukowe i następujące organizacje studenckie: Międzynarodowe Stowarzyszenie Studentów Medycyny IFMSA-Poland, Polskie Towarzystwo Studentów Stomatologii – PTSS, Studenckie Towarzystwo Naukowe UMB, Akademicki Związek Sportowy UMB, Studenckie Centrum Radiowe Radiosupeł. Klub Studencki Co Nie Co, Studencka Agencja Fotograficzno-Filmowa SAFF, Chór Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku, Organizacja uczelniana Niezależne Zrzeszenie Studentów, Sekcja Kulturalna Samorządu Studentów Grupa BUM. Wszystkie Koła naukowe oraz organizacje studenckie realizują szereg aktywności na rzecz studentów i uczelni. Jednostka oferuje wsparcie finansowe, lokalowe jak i organizacyjne, które przedstawiciele organizacji oceniają bardzo dobrze jako adekwatne do prowadzonej przez nich działalności.

Ponadto studenci mogą korzystać ze wsparcia Biura Karier, którego zadaniem jest przygotowanie studentów i absolwentów do wejścia i poruszania się po konkurencyjnym rynku pracy, dostarczanie studentom i absolwentom Uczelni informacji o rynku pracy i możliwościach podnoszenia kwalifikacji zawodowych, pomoc studentom i absolwentom w wyborze drogi rozwoju zawodowego pod kątem definiowania predyspozycji i zainteresowań zawodowych, udzielanie studentom i absolwentom wszechstronnej i profesjonalnej pomocy w zakresie wchodzenia na rynek pracy oraz poruszania się po nim w celu znalezienia odpowiedniego zatrudnienia (opracowywanie dokumentów aplikacyjnych, przygotowanie do rozmów kwalifikacyjnych, działań z zakresu networkingu i marketingu personalnego). Na stronie internetowej są propozycje wsparcia dla studentów i harmonogram: spotkania z doradcami zawodowymi, indywidualne poradnictwo zawodowe i w zakresie zakładania działalności gospodarczej, warsztaty kształtujące postawy przedsiębiorcze, 3 miesięczny mentoring w miejscu pracy i coaching zawodowy.

Jednostka prowadząca oceniany kierunek wspiera również krajowe wymiany studenckie i uczestniczy w Ogólnopolskim Programie Międzyuczelnianej Wymiany Studentów Kierunków Medycznych w Polsce. UMB przystąpił do Programu Mobilności Studentów Uczelni Medycznych MOSTUM (wymiana studentów między polskimi uczelniami medycznymi), oraz realizowany jest program Erasmus+. Zasady wymiany określają stosowne regulaminy.

Studenci wypełniają ankiety oceny nauczycieli akademickich oraz systemu wsparcia dydaktyczno-naukowego poprzez system elektroniczny jednak warto zaznaczyć, że studenci chętnie formułują swoje opinie i przedstawiają je samorządowi lub opiekunom roczników, dzięki czemu system wsparcia jest na bieżąco modyfikowany przy współudziale przedstawicieli studentów. Przykładem podanym przez studentów podczas spotkania z ZO są: zmiany

w harmonogramie studiów, tak aby przedmioty, były bardziej dostępne dla studentów.

Studenci są członkami kół naukowych i biorą czynny udział w konferencjach, także są autorami prac naukowych. Władze Wydziału wspierają merytorycznie i finansowo działalność tych organizacji. Za wybitne osiągnięcia w nauce i działalność organizacyjną student może uzyskać nagrody i wyróżnienia (rozdz. VI Regulaminu Studiów). Poza tym, przyznawane są też: nagroda im. J. Chlebowskiego dla najlepszego absolwenta i stypendium im. dr Bogny Koneczny dla studenta narodowości polskiej z kraju byłego ZSRR.

Samorząd studencki, studenci i doktoranci uczestniczą w komisjach przyznawania stypendiów, a także dotyczących spraw studenckich, a mianowicie regulaminu studiów, harmonogramu roku akademickiego itp. Przedstawiciele studentów są powoływani do Komisji ds. Dydaktyki i wychowania zajmującej się procesami dydaktycznymi na UMB. Starostowie poszczególnych lat spotykają się okresowo z prorektorem ds. studenckich w celu omówienia bieżących spraw studenckich i Uczelni. Studenci wnioskuje także o nagrody dydaktyczne Rektora dla najlepszych nauczycieli akademickich.

8.2.

Uczelnia zapewnia studentom dostęp do aktualnej informacji o formach ich wspierania (strona internetowa Wydziału), a także ocenia i doskonali istniejący system opieki (bezpośredni kontakt z Prodziekanem ds. Studenckich – cykliczne spotkania, strona internetowa Uczelnianego Systemu – email: napisz do nas). Studenci mogą też korzystać ze wsparcia Biura Karier. Studenci biorą czynny udział w tym procesie, np. przy przyznawaniu stypendiów

pomocy materialnej, opiniowaniu harmonogramu studiów itp. Studenci biorą udział w pracach Komisji ds. Dydaktyki i Wychowania.

Ofertę wsparcia udzielaną studentom zapewniają: Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych, a także możliwość uzyskania stypendiów rektora dla najlepszych studentów (regulamin przyznawania pomocy materialnej, ogłoszony na stronie internetowej a także uzyskiwany bezpośrednio od pracowników Uczelni).

Oprócz indywidualnego wsparcia materialnego, Uczelnia motywuje studentów do działalności naukowej i wspiera finansowo działalność Studenckiego Towarzystwa Naukowego, zrzeszającego koła naukowe. Uniwersytet Medyczny w Białymstoku przystąpił do Programu Mobilności Studentów Uczelni Medycznych co umożliwia studentom wymianę pomiędzy innymi uczelniami.

Ocena poziomu obsługi administracyjnej i kadry wspierającej proces kształcenia odbywa się poprzez ankietyzację dokonywaną przez studentów. Studenci mają możliwość raz w roku wypełnienia elektronicznej ankiety dotyczącej systemu opieki dydaktycznej i naukowej, obejmującej Kadre a także Administrację Uczelni.

Wyniki wykorzystane są do oceny kadry akademickiej i są podstawą do jej doskonalenia.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Uczelnia zapewnia studentom opiekę i wsparcie w procesie uczenia się, uwzględniając ich zróżnicowane potrzeby, w tym potrzeby studentów niepełnosprawnych.

Studenci mogą liczyć na kompetentną pomoc w ich bieżących sprawach poprzez zaangażowanie pracowników dziekanatów oraz odpowiednich prodziekanów, a także Biura Karier w zdobyciu dodatkowych kwalifikacji i umiejętności oraz w znalezieniu miejsca pracy po studiach. Jednostka wspiera samorząd studencki i studenckie koła naukowe.

Do mocnych stron należy istnienie uporządkowanego i przejrzystego systemu motywacji i nagradzania studentów za osiągnięte efekty kształcenia.

Słabą stroną jest natomiast niewielka liczba studentów kierunku lekarsko-dentystycznego korzystających z programów wymiany w programie Erasmus+ oraz niewielka zwrotność ankiet corocznej oceny systemu opieki dydaktycznej i naukowej.

Przesłanki, które zdecydowały o zaproponowaniu przez ZO PKA oceny wyróżniającej:

1. Uczelnia posiada kompleksowy i skuteczny program opieki wspierania oraz motywacji studentów do osiągnięcia efektów kształcenia na ocenianym kierunku.
2. Realna pomoc nauczycieli akademickich w indywidualnym procesie wsparcia dydaktycznego realizowana w systemie dyżurowym i klinicznym.
3. Powszechnie pozytywne opinie studentów na temat współpracy z władzami uczelni i opiekunami kierunku lekarsko-dentystycznego oraz pracownikami dziekanatu.
4. Przejrzyste i ogólnie dostępne zasady wsparcia stypendialnego i socjalnego, a także satysfakcjonujące studentów wsparcie finansowe działalności Samorządu Studenckiego i Kół Naukowych.
5. Szczególna uwaga zwrócona na wsparcie studentów niepełnosprawnych Pełnomocnika Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych oraz Biura ds. Osób Niepełnosprawnych nadzorujących możliwość pełnego udziału w procesie kształcenia.
6. Szeroki zakres oddziaływania Samorządu Studentów na środowisko akademickie jak również mieszkańców miasta poprzez realizację licznych inicjatyw kulturalnych, integracyjnych a także charytatywnych.
7. Wyróżniająca się aktywna działalność licznych studenckich kół naukowych i organizacji studenckich poparta realnym wsparciem władz uczelni.
8. Wsparcie merytoryczne i finansowe władz wydziału wspierających działalność organizacyjną i naukową studentów poprzez stworzenia systemu motywacyjnego za wybitne osiągnięcia w postaci wyróżnień i nagród opisanych w regulaminie studiów.
9. Obecny system doskonalący, opieki, wspierania i motywacji studentów w postaci cyklicznych spotkań z władzami dziekańskimi.

Dobre praktyki

Wyróżniająca aktywność i rzeczywiste zaangażowanie władz rektorskich i dziekańskich a także pracowników dziekanatu w sprawach realizacji opieki, wsparcia i motywacji studentów lekarsko-dentystycznego

Zalecenia

1. Motywowanie i informacja studentów o możliwościach wymiany międzynarodowej i krajowej.
2. Motywowanie studentów do brania udziału w wypełnianiu ankiet służących do oceny studiów, kadry akademickiej i administracji

5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny

Zalecenie	Charakterystyka działań doskonalących oraz ocena ich skuteczności
Uzupełnienie liczby godzin dydaktycznych w ramach chirurgii szczękowo-twarzowej oraz języka obcego	Zgodnie ze standardem kształcenia dla kierunku lekarsko-dentystycznym zwiększono wymiar zajęć z chirurgii szczękowo-twarzowej do 130 godzin, a zajęć z języka obcego do 100 godzin
Włączenie do programu treści z zakresu ochrony własności intelektualnej	Dołączono efekty kształcenia uwzględniające ochronę własności intelektualnej, które są realizowane w ramach zajęć: „Profesjonalizm w medycynie”; „Prawo i etyka w stomatologii”
Wprowadzenie nauczania z zakresu patomorfologii	Określono efekty kształcenia i wdrożono w ramach przedmiotu <i>Patomorfologia</i> na II roku studiów. Wprowadzone efekty kształcenia uwzględniają pełny zakres efektów kształcenia w tym zakresie określony w standardach kształcenia dla ocenianego kierunku studiów.
Uwzględnienie zajęć fakultatywnych w programie studiów	Wprowadzono pulę zajęć na latach I-IV, o łącznym wymiarze 110 godzin, co jest zgodne z wymaganiami określonymi w standardach kształcenia dla kierunku lekarsko-dentystycznego.
Realizacja zintegrowanych zajęć klinicznych	Powołano Zakład Stomatologii Zintegrowanej i wdrożono system zajęć dla V roku studiów np. <i>Stomatologia zintegrowana wieku dziecięcego</i> , co jest zgodne z wymaganiami określonymi w standardach kształcenia dla kierunku lekarsko-dentystycznego
Uwzględnienie seminariów przy realizacji przedmiotów o treściach podstawowych lub kierunkowych	W planie studiów uwzględniono seminaria (I rok – 39 godzin II rok – 88 godzin; IV rok – 68 godzin), co jest zgodne z wymaganiami określonymi w standardach kształcenia dla kierunku lekarsko-dentystycznego

Obniżenie liczebności grup zajęciowych: seminaryjnych, ćwiczeniowych i fantonowych	Skorygowano limity grup i obniżono ich liczebność. Uchwałą Senatu liczba studentów na zajęcia kliniczne wynosi maksymalnie 6 osób
Korekta punktów ECTS, dotycząca języków obcych	Zostało dokonane według nowego standardu. Wymiar punktów ECTS wynosi 4,5 na 100 godzin zajęć z języka obcego
Uzupełnienie sylabusów o informację, na którym roku studiów i w którym semestrze dany przedmiot jest realizowany oraz jakie powinien przynosić efekty kształcenia	Poprawiono według wzoru uczelnianego, który uwzględnia elementy umieszczone w zaleceniu
Zwiększenie zaangażowania samorządu studentów w procesy ankietyzacji	Wdrożono akcje promujące ankietyzację, w które zaangażowano także samorząd studentów. Stwierdzono niską zwrotność wypełnianych ankiet.
Powołanie Biura Karier	W 2012 r. powołano Biuro Karier, które prowadzi obecnie szereg działań związanych z wsparciem studentów i absolwentów.
Zintensyfikowanie działalności studenckich kół naukowych oraz ich udziału w badaniach naukowych	Rozwinięta, wyróżniająca się działalność kół naukowych zrzeszonych w Studenckim Towarzystwie Naukowym
Zwiększenie aktywności studentów w wydarzeniach i konferencjach studenckich oraz szkoleniu zagranicznym w ramach programu Erasmus	Studenci wykazują większą aktywność naukową, publikują w czasopismach naukowych i materiałach konferencyjnych, są wyróżniani nagrodami za osiągnięcia naukowe. Władze Wydziału podejmują działania zachęcające i ułatwiające studentom możliwość korzystania z wyjazdów zagranicznych w ramach programu Erasmus. Uzyskano tzw. Kartę Uczelni Erasmusa na lata 2014-2020, dzięki czemu możliwe są wyjazdy studentów na studia oraz wyjazdy studentów na praktyki. Jednak nadal studenci ocenianego kierunku nie korzystają z wyjazdów, ze względu na brak kształcenia w formie prowadzenia zajęć w językach obcych oraz brak wykładowców zagranicznych na tym kierunku oraz trudności w realizacji spójnego, międzynarodowego procesu kształcenia.
Uczestnictwo nauczycieli akademickich w długoterminowych stypendiach i stażach naukowych za granicą	Uczestnictwo w Programie ERASMUS+ umożliwia wyjazdy szkoleniowe, zdobywanie wiedzy i wymianę doświadczeń w zagranicznych ośrodkach akademickich, a także ich finansowanie.
Włączenie studentów do procesu zapewnienia jakości kształcenia	Studenci są we wszystkich ciałach wydziałowych

**Przewodniczący Zespołu oceniającego:
Prof.dr hab. n. med. Ireneusz M. Kowalski**

